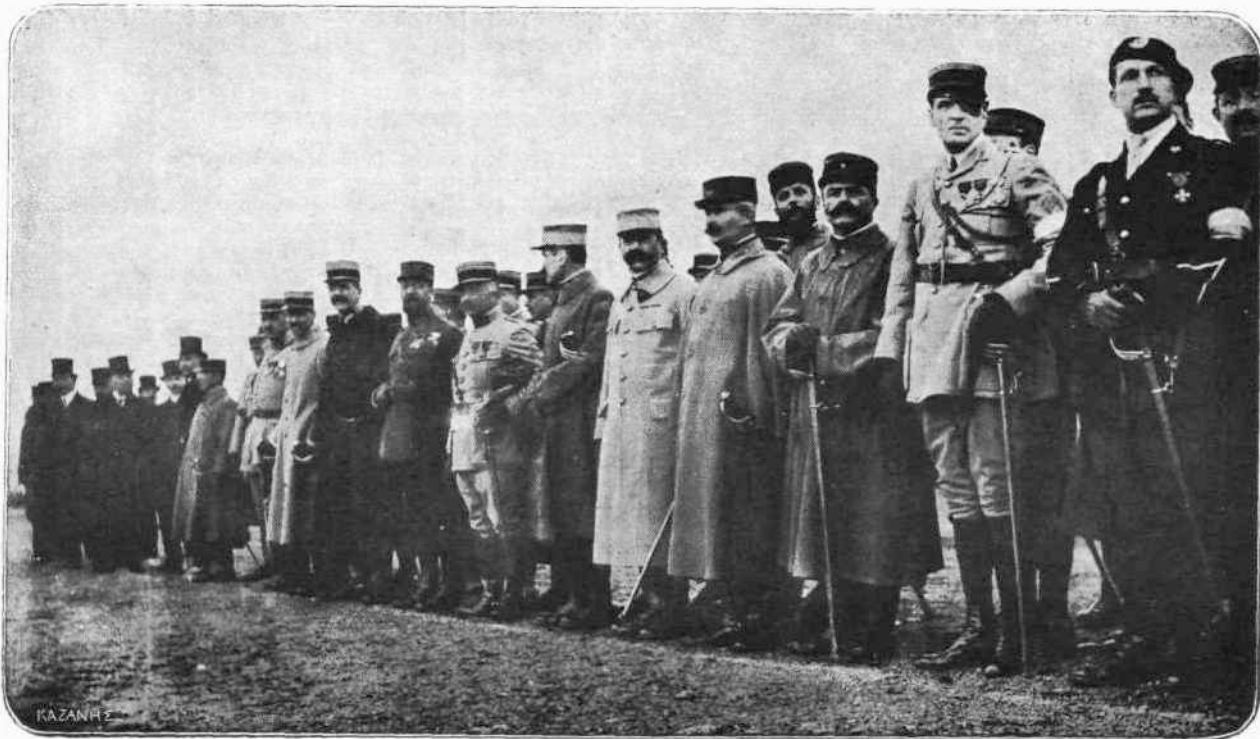

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΙΔ' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 160

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ — Κ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1918

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Εἰς τὴν πρὸς τιμὴν τοῦ ἡρωικοῦ συντάγματος τοῦ Ἀρχιελάγου, ὁργανωθεῖσαν στρατιωτικὴν τελετὴν ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως, μεγάλην λαμπρότητα προσέδωκεν ἡ παρουσία συσσωμῶν τῆς Γαλλικῆς Ἀποστολῆς.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

ΔΙΣΚΕΛΕΑΣΑΜΕΝ και έφρέτος με της απόκρισης. Βέβαια εις τους δρόμους δεν παρετήρηθη η κίνησις των άλλων έτων. 'Αλλ' αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είχε και πολλήν όρεξιν ο κόσμος. Η ύφεσις της κινήσεως πρέπει να αποδοθή εις την αδράνειαν των σωματείων, που ανέλαμβάναν άλλοτε την πρωτοβουλίαν και έπρωτοστατούσαν εις κάθε έσορτην. Τώρα γιατί ήδηφθασαν, θα έρωτηση κανείς. Δεν υπάρχουν τα σωματεία αυτά ή και αν υπάρχουν δεν περιλαμβάνουν πλέον τα πρόσωπα εκείνα, που ήσαν οι μοτέρ, οι κινητήρες. Βέβαια έσθυσεν η λαμπρά, η αλμομόνητος Μουσική 'Εταιρία, χάρις εις τα πείσματα μερικόν και εις της βλακείας άλλων, έλευσε και η 'Εθνική Ζωή, έσθυσεν και ο 'Όμιλος 'Εσθτων, άλλ' υπάρχουν άλλα, που ήμπορούσαν να αναλάβουν κάποια πρωτοβουλίαν. 'Αλλά που είναι ο Σπανδωνής, που είναι ο Δήμερ, που είναι ο Τσίμας και τόσο άλλοι, που εκκόρριζαν την τρέλλα και την ευθυμία; Αυτοί απέθαναν, άλλοι έπιζούν, άλλα η ήλικία των δεν τους επιτρέπει πλέον και οι λοιποί έβαρρέθησαν, σιχαθέντες το έλεεινόν περιβάλλον. Και βγαίνει το συμπέρασμα: Δεν υπάρχουν νέοι με νεύρα και με δράση. Οποιοδήποτε όμοιο ο κόσμος εις τα σπτήτα, εις όλίγα κέντρα, εις θέατρα, καμπαρέ, καφέ-σαλόνι κλπ. έγλεντοζόλησε. Οι ζένοι εθαύμαζαν την ψυχικήν δύναμιν αυτού του λαού, ο οποίος έκαθόλουτι ακόμη και εις τας περιπτώσεων στερήσεως, είχε κουράγιο να διασκεδάση. Αυτή είναι η δύναμις του 'Ελληνο, η οποία εκδηλόυται ακόμη και εις τας διενεργείας περιστασιας του. Αυτό ενθύμησε εις τους ξένους και την λιτότητα και την ολιγαρκείαν του 'Ελληνο, ο οποίος εις τα 12—13 έπολεμοσσε ένιοτε με ένα κομμάτι κουραμίνας και με όλίγες έλιές. Και έτσι έπρεπε να γίνη. 'Επρεπε να διασκεδάση ο κόσμος. 'Αν μάλιστα υπήρχε κάποια πρωτοβουλία, ασφαλώς θα είχαν με τον πανζουρλισμόν των άλλων έτων.

Υπέροχος ο Βασιλεύς 'Αλέξανδρος. 'Αντελήφθη ως καθήκόν Του να τρέξη εις το μέτωπον. 'Η παρουσία του 'Ανωτάτου 'Αρχοντος κατά τας παρούσας Οτιμίς μέσφ των πολεμιστών ήτον μία δραστηκιωτάτη έννεσις. 'Αλλ' ή Α. Μ. εδύρηκε την εκαιρία, σταματών εις Λαμία, διά να συγματούη εις έπήκοον της φρουράς το κίνημα της Λαμίας. Καταντά, αληθινά, ο ιδεώδης 'Αρχων της 'Ελληνικής Δημοκρατίας.

Ο Λενίν, ο Τρότσκι και Σια έκλεισαν ειρήνην με τους Γερμανούς, μετ' ολιγοήμερον παρελκυστικήν διακοπήν των διαπραγματεύσεων του Μπρεστ-Λιτόφσκ, κατόπιν τηλεσιγράφου των Γερμανών. 'Αλλά το τηλεσίγραφον το εδέχθησαν οι Λενίν, Τρότσκι και Σια, υπέγραψαν την περιόρηθησιν δι' αυτούς ειρήνην και η Γερμανία στρατεύματα, εξακολουθούσα την προέλασιν των, απειλού την Πετρούπολιν, καταλαμβάνουν την 'Οδησόν και εν τώ μεταξύ η Ρωσία διαμελιζείται εις δημοκρατίας Ουκρανίας, Σιβηρίας, Λιθουανίας, 'Εσθονίας και συντροφιάς. Και σάν να μη ήρχουν αυτά, η πτωχή Ρουμανία, υπό το κράτος της άσκομμένης πίσεως και άνευ έρεισματος, αναγκάζεται να αποδεχθή και αυτή τηλεσιγραφικά και να άρχιση διαπραγματεύσεις με πολιτικήν μεταβολήν. Και οι μεν Λενίν, Τρότσκι και Σια, οι όποιοι τραβούν τώρα τα μαλλιά τους με τους Γερμανούς, καλά την έπαθαν. Θα σαρωθούν μάλιστα, όπως φαίνεται, εκ της 'Αρχής από τους Γερμανούς, οι όποιοι όρέγονται την έπαναφορέαν του Τσαρικού καθεστώτος. 'Αλλά οι καίμηνοι οι Ρουμάνοι, εις τους όποιους έπέβαλαν και κυβερνήσιν μη άπορρέουσαν εκ της λαϊκής θελήσεως, διά να τους κάμουν κ' εκεί τα ίδια, τί φταίουν;

Η Βουλή επανέλαβε τας εργασίας της. Βασιλικός λόγος κατά την ήμεραν της ενάρξεως της νέας συνόδου διεκήρυξε προς την 'Εθνικήν 'Αντιπροσωπείαν εις τών λαόν την άδιάσιστον όμοφρονίαν των παραγόντων της Χώρας, Στέμματος και Συμβούλων Του, εις το να έξελλη η 'Ελλάς εκ του άγώνος, εις όν απέδύθη, με την νίκην ανά χείρας. Και η Λαϊκή 'Αντιπροσωπεία εις τόν πρός τόν Βασιλικόν λόγον άπάντησιν της τα αυτά φρονήματα θα δικαιωσθή. Την θέλησιν του 'Εθνους, δηλαδή, να διεκδικήση θριαμβικά τα άπαράγραπτα Δίκαια της Φυλής.

Αυτή είναι η θέλησις του 'Εθνους, του Λαού. Και την θέλησιν του αυτήν την διαδηλόη καταφανέστατα το 'Εθνος με την άθροον προσέλευσιν των κληθεισών ήλικιών υπό τα όπλα. Η άθρόμητος αυτή και ένθουσιώδης προσέλευσις των έφρόδων δεν όφρειαται εις τα ληφθέντα νομοθετικά μέτρα περι έκτοπίσεως των συγγενών των φηγοστράτων κλπ. αλλά εις την διορατικότητα του 'Ελληνικού λαού, ο οποίος, όπως και εις το 1912, εκατάλαβε εις επείστη τάρα η στιγμή των κίβων ύπέρ των όλων. 'Αν μιά φορά το εκατάλαβε ο Ρομηός αυτό, δεν πρέπει να άμφιβάλλη τις περι το αίσου της εκβάσεως του άγώνος.

Διαδόσεις πάλιν τρομακτικά. Φυσικά οι φρόνημοι άνθρωποι της άκούουσι, άλλ' ούτε της μεταδίδουν, ούτε της σχολιάζουν. Τι χρεοστούν όμως διά να τούς κόβεται το αίμα κάθε τόσον. Βέβαια ούτε ο καθημερινός τύπος της άνέγραψε, περιορίσθη δέ μόνον εις το να τας διαφεύση. 'Αλλ' αυτό είναι το χειρότερον. Τέλος πάντων δεν ήμπορεί να εύρεθή τρόπος, ο οποίος να θέση φραγμόν εις τα άπόλυτα αυτά στόματα και χαλινόν εις την άφθαστον αυτήν σύλληψιν;

Τι ήτον εκείνος ο έορτασμός της έπετείου των θρυλικών 'Ιωάννινων; Τι φρενιτις, άλλα και τι λαμπρότης και τι μεγαλειόν! 'Ενα Πολύγωνο γεμάτο από στρατόν. 'Όλη η έν 'Αθήνας δύναμις είχε παραταχθή διά να την έπιθεωρήση ο Βασιλεύς και να παρέλαση πρό της Α. Μ. Υπουργικόν Συμβούλιον, Στρατιωτικά 'Αρχαί, οι άνώτατοι της Πολιτείας λειτουργοί, Πρόεδροι και λαός μηρυμικιών και φρενιτιών. Είς την μεγαλειώδη αυτήν τελετήν συνέτεινε περισσότερο και η παρουσία του εκ του μετώπου χάριν άναπαύσεως άνακλήθεντος ήρωϊκού του 'Αρχιπελάγους συντάγματος και η παρουσία της Γαλλικής άποστολής ομοσώμου, της οποίας τα μέλη, έπιλεκτοί όλοι του Γαλλικού στρατού, εκ των διαφόρων μετώπων άποσπασθέντες, με τα μετάλλια και τους πολεμικούς σταυρούς και τα στήθη και με το εσταλάς παρήστημά των, προσέδιδον την όψιν του έτοιμοπολέμου στρατού.

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΟΥ ΨΩΝΙΣΤΟΥ

Τον άκουσα να φωνάζη καθός περπατούσε εις τόν δρόμον: — Κύρ Βασίλη! έμένα, έμένα! 'Εγώ, κύρ Βασίλη, έχω άράδι! Τόν ρώτησα: «Τι έπαθες, λοιπόν;» Με έντύπησε έκκλητικός και ο ίδιος διά την άπότομον φωνήν του, έπειτα ειπε, ώσαν να σνήρηχτο από κάποιο όνειρον εις την πραγματικότητα: — Νά πάρη η όργή, να πάρη! Με συγχωρείς, φίλε μου, ένόμιζα πως ήμουνα στην άγορά και έφώναζα τού φαρά να με προτιμήση. — 'Ελα Χριστέ και Παναγιά!

— Ναί, φίλε μου, ειπε με βαθύν άναστεναγμόν, άν θέλεις πιστεψέ με, ότι διαρκώς στον ύπνο μου και τόν ύπνο μου βγαζώ αυτήν την φωνήν. — Κύρ Βασίλη, έμένα! 'Εγώ έχω άράδι, κύρ Βασίλη!» 'Αν ήμουν έρωτημένος, δεν θα έπρόφερα με τόσην περιπαθείαν και τρυφερότητα το όνομα της έρωμένης μου, όπως τότε το όνομα του κύρ Βασίλη. Και όλα αυτά για μισή όκά φαρία. Πως κατήγησα! Πολύ φοβούμαι μη τυγόν φωνάζω τόν κύρ Βασίλην και καθ' ην περιπτώσιν βγάλω κανένα επίκρηδον λόγον προς προσφιλή μου νεκρόν. Προχθές τούλάχιστον, που είχα την άτυχίαν να χάσω ένα από τους στενότερους φίλους μου, άπέφρυγα επιμόνος να τού βγάλω λόγον. 'Αλλά τί περιμένεις, ύστερα από τήν ζωήν, που περνά και γώ, καθώς τόσο άλλοι; Ξυπνώ, ητηγαίνο στην άγορά, φεύγω από την άγορά μονάχα για να επιστρέψω εις αυτήν. Ουδέ οι άρχαίοι 'Ελληνες περνούσαν τόσο πολύ την ζωήν των εις την 'Αγοράν, όσον έγω σημερα. Και οητογεώ διαρκώς, όπως εκείνοι άλλωστε. Κύρ Βασίλη, έμένα, έμένα! 'Απορώ δε πως έχω ακόμη πλευρά, ύστερα από το διαρκές αυτό στρώμαγμα πρό της μούτρας των ιχθυοπτελιών και των κηκλιδωμάτων των κρεπωλιών. Κάποτε νομίζω πως δεν είμαι πλέον άνθρωπος, άλλα γραμμάτισσημον.

— Γραμματίσσημον; 'Αλλο είδος ταραχής και αυτό. — Βέβαια γραμματίσσημον. Δεν ξέρεις με τί εύκολίαν κολλώ εις αυτούς τους συνωτισμούς. Μόλις ιδώ δέκα ανθρώπους στρυμωγμένους εις την άγοράν, τρέχω και προσκολλώμαι και γώ. 'Επί ώρας με σπρώχνουν και σπρώχνω. 'Εφαγα γροθιάς αυτούς τους τελευταίους μήνας, που δεν της έφαγα ουδέ ο εξ επαγγέλματος παλαιστής, άλλα ταντοχρόνως δεν έδωσα λιγότερες. Και δεν ξέρω άν με πονούν περισσότερον τα πλευρά μου ή τα χέρια μου. Τέλος τώρα έξηγώ πως ένας μορφομάνης δεν δύναται να απαλλαγή από το πάθος της μοφιλοκοσίας, διότι και έγώ άδυνατώ να ήσυχάσω, άν δεν μεταβώ εις την άγοράν. 'Αλλοτε δεν έβλεπα την ώρα να ζυγνισώ διά να ύπάγω εις την εργασίαν μου, εις το καφενεϊον, εις τα ραντεβού μου. Τώρα, πρό του να ζημερώση, πετιούμαι από το κρεββάτι, ντυνόμαι, πλύνουμαι βασιτικά, μόλις προφθαίνω να πιώ ένα φασκόμηλο και άφε ούσως βρούκομαι εις την άγοράν. — Ψωνίζεις τούλάχιστον τίποτε; — Ναί, τίποτε. Στρυμώνομαι, γρονθοκοπούμαι, βραχνιάζω από της φωνιάς, άλλα εως ότου να έλθη η σειρά μου, έξαντλείται η μαριδά, η παλαμίδα, το κρέας. — Καλά και ο κύρ Βασίλης δεν κάμνει τίποτε; — Με τόν κύρ Βασίλην συνέθησαν τα έξής αξιοπερίεργα: 'Επί τρεις μήνας τόν έφώναζα δώδεκα ώρας την ήμεραν κύρ Βασίλη, άλλα δεν μου άπαντούσε. Τέλος μίαν ήμεραν με άκουσε. — Και σου έδωσε ένα κεφάλον. — Πώς δεν μου έδωσε κατακέφαλον, δεν λές; 'Εστράφη και μου ειπε θυμωμένα: «Με ξεκούφανε χριστιανέ μου, με τόν κύρ Βασίλη. Πουόν κύρ Βασίλη φωνάζεις; Έμένα με λένε Χρήστο». 'Εν τούτοις τόν συνήθισα τόσο πολύ να τόν λέω κύρ Βασίλην, ώστε μου εινε άδύνατον να τού άλλαζω το όνομα. 'Αλλά και δίους τους πολλούς συνήθισα να τους λέω Βασίληδες. 'Εννοεις τί παρεξηγήσεις γίνονται. 'Επί τέλους προχθές έπέτυχα ένα, που τόν έλεγαν Βασίλην. 'Εγώσιε προσθύμια; — Και σου έδωσε επί τέλους μισή όκά φαρία; — Τί μου μιλάς ρέ; Κανγιά θέλεις; μου ειπε άγριμένως. — Σε έδειρε επί τέλους; — Εύτυχώς την έγλύτωσα από τόν κύρ Βασίλην, άλλα την έπαθα από ένα αυγοπόλην, όστις με έπιασε από τόν λαμόν, διότι δεν ήθελα να πάρω τα κλουβία αυγά του. — 'Όστε οι αυγοπάλοι εινε περισσότερον των άλλων ευερέθιστοι; — Σωστοί κ - α υ γ - α - τζήδες φίλε μου.

ΝΕΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΤΑΙ
ΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑΙ ΣΥΛΛΟΓΑΙ — ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΞΙΑ ΑΥΤΩΝ

— Συνέχεια από το προηγούμενον τεύχος —

ΚΑΙ ήδη, μετά την γενικήν και συντομοιατήν αυτήν περιγραφήν, συστηματοποιών τα ήδη γνωσθέντα και καταλέγον τους ζωγράφους τούτους εις τμήματα, παρέχω γενικήν ιδέαν περί της αξίας των συλλογών τούτων και των τεχνιτών. 'Ως ήδη ανέγνω ο φιλαναγωγός μετά των γραμμών άνω διακρίνονται τα όνοματα των ζωγράφων Τζάνε, Λαμπαρνού, Πουλιά, Κονταρίνη, Φιλοθέου, Μόσχον και του Φιλοθέου, περί ου πρός το παρόν άγνοούμεν μόνον την πατρίδα θετικώς, κατάγονται από της νήσου Κρήτης, εκ Ρεθύμνης, Σφακιών (πιθανώς Δαμασκηνός) Κυδωνιαν (Πουλιάς) κλπ. Ιδία δε της Ρεθύμνης, από την οποίαν προήλθον κάμπολλοι, όλοι οι Τζάνε, Λαμπαρός, Κονταρίνος κλπ. 'Αλλά παρεκτός τούτου και αυτοί οι Μόσχου και Φιλοθεος και οι κλείστοι των 'Επατησιών ζωγράφοι της Βυζαντινης τεχνοτροπίας ήκολούθησαν και ειργασθησαν κατά την μέθοδον των Κρητών ζωγράφων. 'Ότε πάντες αυτοί, έτι δε και ο γνήσιος Κρης έπιφανής κατά το γένος και την τέχνην ζωγράφος, ο Στεφ. Τζαγχαρόλος, ου καλήν εικόνα κατέχει η 'Εθνική ήμων Παναοθήρη, εκτός των άλλων αυτών εν Κερκυρα και Κεφαλληνία, και ο Πλακοθέτης πάντων και αυτού πιθανώς του 'Ανθ. του Ρίζου, 'Ανδρέας ο Παβίας, ου καλήν εικόνα κατέχει όμοιος η 'Εθνική Παναοθήρη, άποτελοσιν τόν καλύτερον κατάλογον των περιφημότερων Κρητών ζωγράφων, ώστε και άλλη άπειρήμισις των όνομάτων αυτών παρουσιάζει εις ήμās σημαίνουσαν πλειάδα των Νεο-ελλήνων καλλιτεχνών.

Είς ταυτα βέβαια δεν καταλέγομεν τους του 'Ιταλικού τρόπου ζωγράφους, τους περιφημότερους Λοξαράδες και τόν Κουτούζην, τόν μη ολιγότερον διαίονον, ουδέ και τόν Καντούνην, τόν ύστατον της Σχολής ταύτης, όν έργα εύτυχώς πλειότερα σωζονται εν 'Ελλάδι. Πάντες αυτοί, κατά απλήν ίσως σύμπτωσιν η και εκ της ιδιαιτέρας προνοίας, κατέλειπον εις ήμās αντίτητα της τέχνης αυτών, τών όποίων ουχι σπανίως είναι τα πλείστα εκ των καλύτερων. Παράδειγμα δύναμαι να αναφέρω, ου μόνον εν, άλλα πάμπολλα, και εκ πάντων των εν 'Ελλάδι ερισκομένων έργων, και πάντων των τεχνιτών. Ουτω και του Τζάνε και του Τζαγχαρόλα και του Δαμασκηνού κλπ. σωζονται άριστοτεροματικά έργα και εν 'Αθήναις και Κερκυρα και Ζακύνθω και Κεφαλληνία. 'Οφείλομεν δε μετά μερίστης γαρίας να έπαινεσωμεν την ιδιαιτικήν ταύτην πρωτοβουλίαν, η οποία και σημερον έτι είναι υπερτέρα της έπισημοι, παρ' όλην την έν Ευρώπη μερίστην πρόδοον. 'Αλλά καθορισίσημον σαφέστερον την αξίαν των τεχνιτών τούτων, έξαιρόντες, και άναδεικνύοντες την δε τεχνικήν αυτών και άρχαιολογικήν σημασίαν. Τεχνικήν δε λέγοντες έννοούμεν ενταυθα ουχι την στενώς λογισμένην μέθοδον της εργασίας, δι' ην άπαιτείται ίδιον σηματοικόν κεφάλαιον, άλλα την καλλιτεχνικήν έκφρασιν και την εκδηλώσιν του καλλιτεχνικού των ταλέντων έν σχέσει προς την άπολύτως νοουμένην καλλιτεχνικήν διαίσθησιν και τυπολογίαν. Πάντες αυτοί, προσεάργοντες τους 'Εμμ. του Τζάνε, έξήφωσαν την Τέχνην εις μέγα ήθος, πέραν του όποιου δεν ήδύνατο να οδέυση η ούτω δουλειομένη Βυζαντινίζουσα τεχνική. Μη συγκρίνομεν ταύτην πρός τας 'Ιταλικάς εικόνας των σχολών της Βοηόλιας και μέσης 'Ιταλίας, και της Φλαμανδικής και της 'Ισπανίας. 'Αλλα αι τάσεις και άλλα αι αντίληψεις των τεχνιτών της Δύσεως, και άλλος ο τρόπος της εργασίας. Παρά τους ήμετέριους καλλιτέχναις έπικρατεί ουχι κατ' όργην η έλευθερία Τέχνης, άλλα ο άσπρητός έκκλησιαστικός χαρακτήρ, όστις εκάστου επετι άλώνει πολλούς, ο διαπαύωγατικός ου μόνον ουτω τους καλλιτέχναις, άλλα και τόν 'Ελληνικόν λαόν, ίνα ούτως αισθάνηται, και ούτως κατανοη ή υποβάλλεται εις τόν θεροκεντισμόν. Διά τούτο, παρά

πασαν την λαμπροτάτην αυτών αντίληψιν, οι καλλιτέχνη αυτοί υπεχώρουν ένιοτε και συνεδιβάζοντο προς τας άπαιτήσεις των ουτω θεροκευμένων 'Ελλήνων. Δεν είναι δε άσυνθηες, ουτε και νύν, ουτε και παλαιότατα, να άκολουθώσιν οι έεροί καλλιτέχνη τόν ρουν και την όργην των δημοδών αντίληψεων. 'Από της έποχής άκόμη των κατακομβιακών συνθέσεων βλέπομεν, ότι οι κατακομβιακοί ζωγράφοι συνέθετον τας παραστάσεις αυτών συμφώνως προς τας δημόδιες περι έκλυτρονικιών προσηγών γραφικάς παραστάσεις (πρβλ. Carl Michel Cebet und Bild). Μέχρι των νεωτάτων χρόνων η Θρησκοεντική αντίληψις του λαού έδέσμευσε την Τέχνην των εικονογράφων, καθοδηγώσασα ταύτην πολλάκις, — άκοντος του τεχνίτου — μέτρον άλλά κατά τόν παραδιεγεμνον. Ουχ ήττον κατόρθουν μετά μεγάλης περινοίας και φρονήσεως, και δεξιότητος αξιοθαυμάστου, να έγχαράσσωσι εις τους Βυζαντινούς τύπους την 'Ιταλικήν λαμπρότητα. Μηπως δεν έχομεν το πλείστον του Τζάνε, και Τζαγχαρόλου έργα ούτω πεπονημένα, και το περίφημον έργο της συλλογής Κόλλυβά, το άποδιδομενον εις τόν Λοξαράν, τόν μάλλον άδιάλλακτον ζωγράφον και θερμόν ύποστηρικτήν του 'Ιταλικού τρόπου; Κατά την τεχνικήν λοιπόν ταύτην οι Κρητες ζωγράφοι άπαράμιλλως εργαζόμενοι προήγαγον την Βυζαντινήν Τέχνην εις το σημεϊον εκέτω, το όποϊον ουδέποτε είδεν ο καθ' αυτό Βυζαντινός κόμοις. Εύτυχώς δε ότι κατά τούτο αι έκκλησιας της 'Επατησιού και αι ιδιαιτικά συλλογαί των 'Αθηνών συνεχράτησαν, ουχι αναληθώς, πολλά τών λαμπροτέρων έργων των ζωγράφων τούτων, κατά παραδόξον τύχην η μάλλον κατά σκανδαλώδη του Θεου είνουσιαν, παρά την τρομακτικώς μασιόζουσαν την 'Ελλάδα άρχαιοκατηλειαν! 'Ο 'Αγ. Γοδελιάς, ο Μεθόδιος, ο Κύριλλος, ο Κωνσταντίνος, η Λαμπαωτίσσια, η 'Αμόλυντος του Τζάνε, η 'Αποτομή, ο Διθροβολιμός, οι Τρεις Μάρτυρες και ο 'Αγ. Γεώργιος του Μ. Δαμασκηνού, η 'Ιστορία της Δημιουργίας και ο Μυστικός Δείπνος του Παραμιθιώτου, ο Κατακλισμός και ο 'Αγ. Σπυριδών του Κονταρίνη, η 'Αγ. Αικατερίνη και ο 'Ιωάννης ο Θεολόγος του 'Ι. Τζένου, η Λειτουργία και οι 'Αγιοι της Ναυμαχίας των 'Εχινάδων (1571) του Φιλοθέου, ο 'Αγ. 'Αλέξιος, «'Ιδου ο άνθρωπος» και η Παναγία του 'Ασισίου του Τζαγχαρόλου, η 'Αγία Τριάς και η Α'. Οικουμενική Σύνοδος του Τζαφουρνάρου, η 'Αποκαθάρσις και η συνολική εικονογραφία του Πουλιάη κλπ. είναι έργα λαμπρότατα, φυλαχθέντα μέχρι του νύν εν 'Ελλάδι. Ταυτα δε συνολικώς επιδεικνυόμενα δύναται να καταλήξωσι και τόν μάλλον καθοδιθέτον θεροκεντισμόν, άποσπώντα τόν θαυμασμόν και την 'Ελληνικήν τιμήν και χαράν. Διά τούτο, μετά μερίστης πεποιθήσεως όμιλούντες, παραδεχόμεθα ως σημαντικότητας την αξίαν των εν 'Ελλάδι συλλογών και εικόνων, διότι έργα τοιαυτα οδαμού άπαντίων.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ. — Εϊκών μετρίων μεγέθους του καλλιγραφέου ζωγράφου Σαντ. Σπεράντζα (1750) εκ του εινονοσταίου του ναού της 'Αγ. Τριάδος της Γαλιτίας εν Κερκυρα. 'Αξιοσημείωτος δ' η εϊκών αυτή διά την γραφικήν στάσιν και την καθ' όλου ώραιότητα του 'Αποστόλου έν τε τη μορφή, τη πτυχολογία, τη έδηλώσει, δεν άποτελεί και μνημοεικον παρόδειγμα της μερίστης έκραςιας του Κερκυραίου ζωγράφου. Σημειώντιον ότι ο ναός της 'Αγίας Τριάδος, και πλείστα άλλα έσκλησιας, εινε νεοκομημένα δια λαμπρών εϊκόων τούτου. — Αντιγραφή Ν. Α. Καλογεροπούλου.

...δεν είναι δε άγνωστος η λιαν διαδεδομένη λαϊκή παροιμία περί ζωγραφίας του 'Ιησού όθην μετ' ζωρικόν ύποδημάτων (σοαρόδον) κατ' έπιμονον άπαιτησιν άξίστου χωρεού Μαικίνα διά παχών ζωγράφων! 'Αλλ' άσχετός προς την άποπν ταύτην λαϊκήν παροιμίαν, οι τεχνίται, και αυτοί οι διασημότεροι, ύπέστησαν πάντοτε την όχληράν συμβουλήν των άμαθεστέρον άπολόων, πολύ δε περισσότερον την καθολικήν έπίδρασιν θεροκεντικόν αντίληψεων.

Η ΒΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΡΠΟΥ. — Λαμπρά εϊκών του Κ. Κονταρίνη (1689) άποτολοσια τμήμα τερέφων της μάς τών μεγάλων αυτών συνηθών εϊκόων των παριστανουσών την κομογονίαν ολόκληρον, και άποκειμένην έν τη παλαιώ ναφ της 'Αντιθουνησιώσισ, παρά το θαλάσσιον 'Ενετων τέλειμα εις το βόρειον άκρον της πόλεως της Κερκυρας. 'Η εϊκών αυτή είναι χαρακτηριστική διά την άκριθείαν του σχεδίου, την λεπτολόγον έντοκομησιν διαγραφών των γυνών μελών του πρωτοκλήσισου, η οποία ένιαζού έξενκνείται μέχρι του υπερβολικού, και την καθ' όλου γάρου, ήν ποικίλει η γαρύ πλουσία φρεσιή του Παραδεισου βλάστεισις άκριθής κατά την γνάσιν του ζωικού κόσμου, τών άριστων τών καστίμων κλπ. — Αντιγραφή Ν. Α. Καλογεροπούλου.

θαμάσιον. Οί χρόνοι καθ' οὓς ἐποιήθησαν τὰ μνημεῖα ταῦτα τὰ εἰκονογραφικὰ δὲν ζεῖναι εἰς τὰς ἐσχάτας τοῦ παλαιότητου Χριστιανικοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀλλὰ ἐγγὺς ἡμῶν, καὶ εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἐδημιουργήθησαν καὶ κατελείφθησαν ἡμῖν τεκμήρια πολλὰ τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου αὐτῶν. Ἐπιόμενον ἄρα εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν σημασίαν θεωροῦμεν περιορισμένην, ἀναγομένην δηλαδὴ εἰς τμήμα τι τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῶν καὶ καλλίτερον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Νεοελληνικῆς Βυζαντινῆς Τέχνης. Διότι κατὰ παράδοσον συμπτῶσιν, ὅπως ἐσώθησαν τὰ καλύτερα τῶν ἔργων τούτων, οὗτοι καὶ διετηρήθησαν οἱ συνεκτικοὶ ἢ καλλίον οἱ ἐξεικαστικὸι τύποι τῆς εἰκονογραφικῆς ταύτης ἐξελεχθείσης τεχνικῆς αἰδέσεως. Ἐν ταῖς συλλογαῖς ταύταις, τῇ Πνακοθήκῃ, τοῖς Μουσείοις, ταῖς ἰδιωτικαῖς, καὶ ταῖς Ἐκκλησιαστικαῖς ἀπετέθησαν ἔργα ἀποτελοῦντα συνεχῆ σειράν ἀπὸ τοῦ 10 μέχρι τοῦ 19 αἰῶνος. Κατὰ ταῦτα ὁ ἱστορικὸς τῆς Τέχνης, καὶ ἐϋρύτερον καὶ τοῦ πολιτισμοῦ διακρίνει πᾶσαν τὴν καλλιτεχνικὴν πρόοδον, καὶ καθορίζει τὸν βαθμὸν τῆς καλλιτεχνικῆς ἐκδηλώσεως συνολικῶς τε διὰ πᾶσαν τὴν τουρκοκρατικὴν ἐποχὴν, καὶ τμηματικῶς δι' ἕνα ἕκαστον τῶν αἰώνων. Οὕτω μελετῶν ὁ τεχνοκρίτης οὗτος ἀνακαλύπτει τὴν πρῶτον τάσιν πρὸς τελειοποίησιν τῆς Τέχνης, ἢ ὅποια κατὰ τὸν 12 καὶ 13 αἰῶνα φθάνει εἰς τὸ μέγα αὐτῆς σημεῖον, ὃς καὶ ἀλλὰ γοῦ διὰ πολλῶν ἐγράφησαν περὶ τῆς ἀκμῆς ταύτης. Ταῦτην δὲ τὴν ἀντλήσιν σχηματίζει ὁ κρίνον, ἀφ' οὗ παραβάλλει τὰ ἔργα τῶν ῥηθέντων αἰώνων, τὰ ὅποια εὐτυχῶς κατελείφθησαν ἡμῖν. Χάριν δὲ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἢ τῆς ἱστορικῆς σημασίας, ἣν ἐξαιροῦμεν ἐντάθῃα, ἀναφέρομεν συντόμως τοὺς κατὰ αἰῶνας ἀκμασάντας ζωγράφους καὶ τὰ ἔργα, ὃν τὴν ἀνάληψιν ποιούμενος ὁ ἀρχαιολόγος, πορίζεται διὰ τῆς προόδου τῆς Νεο-Ἑλληνικῆς Τέχνης διδάγματα. Οὕτω κατὰ τὸν εὐθὺς μετὰ τὴν αἰῶσιν χρόνον ἀκμάζουσι, οὐ μόνον οἱ τοῦ Ἀθηνῶν ἐργαστηρίου περιήρητοι Κῆρες καὶ Μακεδόνας ζωγράφοι Θεοφάνης, Πανσόληνος, Ζωρῆς, Καστελλάνος, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀνδρέας Ρίξκος καὶ Ἀνδρέας Παβίας, ἤσαντες περισσότερον ἐν τῇ Δύσει, ὡς φαίνεται. Τοῦ Ρίξκου ἦμος δυστυχῶς, ἔξ ὅσων ἡμεῖς τουλάχιστον γνωρίζομεν, δὲν ὑπάρχουσιν ἔργα ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς συλλογαῖς, εἰμὴ μόνον ἀντίγραφα, ὅπως τῆς Ἀμολύντου.

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΟΒΔΕΛΛΑΣ — Μικρὰ εἰκὼν τοῦ περιήρητου Πέτρον ἡγεμονόπουλος Ἁγ. Γοβδέλλα, τοῦ οἰκονομικοῦ προστάτου τοῦ θαυμασίου Κρητῆς ζωγράφου Ε. Τζάνε. Εἴσθται ἐν τῷ βιβλίῳ τῶ περιήρητον ὅρατον ποιητικῶν κανόνων τοῦ ἰδίου αἰῶνος, τὸν κοινῶντα ὑπὸ τοῦ ἰδίου τούτου τοῦ Τζάνε — ὄντος οὐ μόνον ζωγράφου καὶ ψάλτου καὶ ἱεροῦ ἀλλὰ καὶ δεινοῦ ἡμιογράφου — καὶ ἐκδοθέντι ἐν Βενετίᾳ τῷ 1161. Χαρακτηριστικὴ αὐτῆς ἡ εἰκὼν διὰ τὴν λαμπρὴν καὶ ἰδανικὴν φέροντα μορφήν, τὸ ἡγεμονικὸν παράστημα, καὶ τὴν λεπτομεγεῆ ἰσοστάσιον, ἐπισημαίνοντες ὅς τὸ πρότυπον τῆς μεγάλης εἰκὼνος τοῦ ἰδίου αἰῶνος τῆς κοινήσεως ὑπὸ τοῦ ἰδίου ζωγράφου, καὶ ὁμοίωσιν τῶν ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῆς Κερύρας κατὰ τὸ δεξιὸν σημόθυρον, ὅσης δὲ θαύμα Βυζαντινῆς μεγαλοεργασίας καὶ πολυποικιλίας Τέχνης. — Ἀντιγραφή Ν. Α. Καλογεροπούλου —

Μετὰ τούτους κατὰ τὸν 17 αἰῶνα καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ 18 ἀκμάζουσι πολλοὶ Κῆρες καὶ ἄλλοι ζωγράφοι τοῦ Πελοποννησιακοῦ ἐργαστηρίου κλπ., ὃν ἔργα πάμπολλα ἐσώθησαν. Εἶναι δ' οὗτοι ὁ Ἐμμ. Ὁ Τανφουράκος (1600) ὁ Πέτρος Λαμπάδος (1600;) ὁ Ἐμμ. Λαμπιδῆς (1620) οἱ Δημήτριος καὶ Γεωργιος Μόσχοι (1606) καὶ ἄλλοι. Οὗτοι συνολικῶς, δυνάμει εἰπεῖν, ἀνάγονται εἰς τὴν πρῶτην ἐποχὴν. Κατὰ δὲ τὸν 19 αἰῶνα ἀκμάζει, οὐ μόνον ἡ Τέχνη, ἀλλὰ καὶ οἱ κράτιστοι τῶν

τεχνιτῶν, οἱ οἱ Ἐμμ. Τζάνες - Μπουνιαλῆς (1660) ὁ Κων. Κονταρίνης (1660) ὁ Δ. Κόνταρης (1680;) ὁ Φιλῆθος (Σκουφός;) (1660) ὁ Ἡλίας Μόσχος (1670) ὁ Λέων ὁ Μόσχος (1670) καὶ ἄλλοι. Καὶ τούτων ἀπάντων ἐν ταῖς συλλογαῖς σώζονται καλλίστα καὶ λαμπρότατα ἔργα. Κατὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ τὸν 19 ἀρχόμενοι ἀκμαζοῦσιν οἱ Στεφ. Τζαγαρόγλας (1700) Μιχ. Δαμασκηνός (1690) Ἱ. Τζένος (1720;) Παν. Παραμυθιώτης (1720) Γ. Χρυσολωρᾶς (1740) Θ. Πουλιάς (1730) Ν. Καλλέργης (1740) Ἰωάν. Μόσχος (1720) οἱ περιήρητοι Δοξαράδες (1700-1750) ὁ Σαυρ. Σπερνάντζης (1760) ὁ Κοντοῦλης (1770) ὁ Α. Διμοιάνης (1790) καὶ οἱ Πακατὸς καὶ Καντοῦνης κατὰ τὸν 19 αἰῶνα ἀρχόμενοι.

Καταλείτω δὲ τοὺς ἀπειροὺς ἄλλους δευτερευούσης σημασίας, ἢ καὶ ἀκαθορίστου ἀκριβῆς χρόνου, οἱ οἱ Πιτζαμάνοι ὁ Ἱ. Βλάχος, Ἀρβανιτάκης, καὶ λοιποὶ οὓς ἀναφέρει ὁ Δὲ Βιάζης καὶ Ἱ. Βελουδὸς ὀνομαστικῶς. Ἐκ τῆς χρονολογίας τούτου καταλόγου κατανοεῖ τις πόσα ἐπιγράφοισι, οὐ μόνον καλλιτεχνικὰ ἱστορικὰ πληροφοροῦντα, ἀλλὰ καὶ πλείωτερα διακριθῆσιν συστηματικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν χαρακτήρων. Δὲν θὰ ἐπιμείνω ἐπιμείνων τὸν λόγον καὶ ἐνδιατρίβων περισσότερον εἰς τὴν ἐπίδειξιν τῶν προσόντων, καὶ τῶν ἀρετῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι τούτων συλλογῶν. Αἱ συντόμως παρασχεθεῖσα τεχνικὰ (καλλιτεχνικὰ ἄξια) καὶ ἀρχαιολογικὰ ἱστορικὰ (συνεχῆς χρονολογικὴ σειρά), σημειώσεις, ἰκανῶς διαφωτίζουσι τὰ περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν. Ἐν μόνον εἶτι σημειῶν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξάραμεν ἐντάθῃα, τὸ καθ' αὐτὸ εἰκονογραφικόν, ἦτοι τὸ τῆς συλλήψεως ἀπὸ καθαρᾶς ὑποκειμενικῆς καὶ ἀντικειμενικῆς μορφῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ τούτο εἶναι ἰκανῶς μακρὸν καὶ μέγα, καταλείτουμεν δι' ἄλλο ἡμῶν σημείωμα. Οὗχ ἦτον ὁμοῦς γενικῶς λέγομεν, ὅτι αἱ συλλήψεις τῶν εἰκονογραφικῶν θεμάτων, στηριζόμενα ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς παραδόσεως καὶ τῶν διασωζόμενων μνημείων, δὲν ἀπετέλουν ξηρὰν καὶ ἀγονὴν μίμησιν, ἀλλὰ

συνθέσεις ἀτομικῆ καὶ καλλιτεχνικῆς χαρακτῆρος, ἀπὸ τῶν ἰδίων ἀντλήσεων, καὶ τῶν ἐθνικῶν καταστάσεων, καὶ τοῦ ἀκμαζόντος ἀντικειμενικοῦ — ἀντιβενετικῶν — φρονήματος, ὅπως παρὰ τοῖς Τζάνοις. Ἀλλὰ περὶ τοῦ φανατισμοῦ τούτου καὶ τοῦ ἀντικειμενικοῦ μίσητος, πλείωτερα ἐς ἄλλοτε. Ἀρχοῦσιν ἡμῖν μόνον αἱ εἰκονογραφικαὶ τοῦ Γ. Παλαμά καὶ τοῦ Μεθοδίου νὰ πιστώσωσι τὴν καθολικὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἐπὶ δὲ καὶ αἱ σκοτεινὰ καὶ δυσκαθάριστοι ἀφορμὰ καὶ Κρητικὸν πολέμου τοῦ καταλήξαντος εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς νήσου (1669) εἰς τοὺς Τούρκους, οἱ ὁποῖοι οὐχὶ μακρὰν κενταὶ τοῦ φανατιστικοῦ τούτου φρονήματος. Τοιαύτη λοιπὸν ἡ ἀξία καὶ ἡ σημασία τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις ἰδιωτικῶν καὶ ἄλλων συλλογῶν.

ΔΡ Ν. Α. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Ο ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ, Η ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ Ο ΠΕΤΡΟΠΟΛΕΜΟΣ

Ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχε τῆς «Εἰκονογραφικῆς» ἐδημοσιεύθη ἡ ἀρχὴ τῆς διαλέσεως τοῦ φίλου κ. Γ. Τσοκοπούλου περὶ τοῦ Καραγκουεῖ ἢ Καραγκιόζη, μετὰ πολλὴν χάριν γραμμικῆς καὶ ὄρατα εἰκονίζουσα τὴν καταγωγὴν τῶν ἠρώων τῶν σημερινῶν Καραγκιόζοιταικῶν, διὰ δὲ τοῦ παρα τὸν Λυκαβηττὸν τοιοῦτου.

Πολὺ χαριτωμένα ἐκεῖ εἰς τὸ πρῶτον μέρος γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ ὄρατου βράχου τοῦ κοσμοῦντος τὰς Ἀθήνας ἀπ' ἀνατολῶν καὶ ἀναφέρεται τὸ τᾶκιμα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος διὰ τὴν προστασίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀνομασίαν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Προστίθεται δὲ κάποιος μῦθος περὶ πετροπολέμου μεταξὺ τῶν δύο θεῶν. Ὁ Ποσειδῶν ἐκινήθη τὴν Ἀθηνᾶν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ τὸν Ποσειδῶνα μὲ, κυριολεκτικῶς, θεοκοτρῶνας βεβαίως, καὶ τὴν ἐπαθεν ὁ Ποσειδῶν. Μία ἀπὸ τῆς θεοκοτρῶνας αὐταῖς ἐπεσον ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Ἀθηνᾶς καὶ αὐτὴ εἶνε ὁ περίεργος Λυκαβηττός.

Τοῦ μύθου τὴν καταγωγὴν δὲν γνωρίζω πρῶτην φοράν τὸν ἄκοῦο. Δὲν εἶναι καθόλου παράξενον, μαζὶ μὲ τὸσα ἄλλα, ποὺ ἐκαμῶν οἱ εὐλογημένοι αὐτοὶ θεοὶ, νὰ ἐσθῆσαν καὶ πετροπόλεμον. Τὰ γένεια τῶν εἶνε γνωστότατα τόσον, ὅπως καὶ σήμερα ἀκόμα, ὅταν θέλωμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς εὐγλωσσικῆς ἀπὸ τὴν γλῆναι νὰ λέγομεν: «Ἐγγλένια σὰ θεὸς ἀρχαῖος», ἀπ' οὗ ὁ σημερινὸς θεωρεῖται πολὺ σ' τῇ σαρκαστικῇ ἀρεσκίῳ. Τους καυγάδες τῶν γνωρίζομεν γρίνια ὁ Ζεὺς μὲ τὴν Ἥρα, πέταγμα τοῦ Ἡραίου ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο, ἀνακατώματα μετὰ τῶν ἀνθρώπων γιά φύλλου πήδημα, κόμματα μετὰ τῶν Δαναῶν καὶ τοῖς Τρῶας. Ὅσο γιὰ ἔρωτοδουλικίας πλέον, ἄλλο τίποτα. Καὶ τὶ ἄφρησαν αὐτὸ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ καὶ φρικτὸ καὶ ἄφρησικὸ; Δὲν ἐπαραξενεύθηκα λοιπὸν καὶ διὰ τὸν πετροπόλεμον.

Γνωρίζω ὁμοῦς ἕνα ἄλλον μῦθον, σχετικὸν μετὰ τὴν γένεσιν τοῦ Λυκαβηττοῦ, πολὺ προγενέστερον ἀπὸ τὸν κατὰ Ποσειδῶνος καὶ Ἀθηνᾶς

τὸν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως διαπραχθέντα, τὸν ὅποιον θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ φίλος μου κ. Γ. Β. Τσοκοπούλου νὰ τὸν καταθέσω καὶ αὐτὸν εἰς τὸ ὄρατον Μουσεῖον τῆς «Εἰκονογραφικῆς», ἀπ' οὗ μάλιστα σχετίζεται, ὄχι μόνον μετὰ τὰς Ἀθήνας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν προλαρασκευὴν τῆς νεότητος διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Πατρίδος.

Λέγεται δηλ. ὅτι κατὰ τοὺς παλαιότατους χρόνους, ὅτε εἰσιζέτο ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν, παρετηρήθη δὲ μόνον τὸ δυτικὸν μέρος αὐτῆς, ἔνθα τὰ ἀθάνατα Προπύλαια, ἦτο ἀνοχύροτον, καὶ κατ' ἀκολουθίαν εὐκόλως βατόν. Ἡ Ἀθηνᾶ, ἣ ὅποια ἤθελε τὸν χρόνον ἐκείνον ἀφάελῃ πανταχῶθεν, ἐσπευσε νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην, ἀπ' οὗ παρῶδωκεν εἰς τὰς θυματέρας τοῦ Κέρκωτος Ἀγραυλῶν, Ἐρσην καὶ Πάνδρῶσον κίστην ἱερῶν, ἣν ἀπηγορεύεσαν ἀσπίδος νὰ ἀνοίξωσιν αὐτὰς, καὶ μετέβη εἰς Παλλήνην, ὅπου ΒΑ. τῆς Ἀττικῆς. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν ὁμοῦ ἐμαθεῖν ὑπὸ Κορώνης τινός, τῆς θυματέρας τοῦ Ἀπόλλωνος Ἰσως, ἥτις εἶτα μετεμορφώθη εἰς τὸ γνωστὸν πτηνόν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἔλκει τὴν καταγωγὴν καὶ ἡ σημασία τῆς σημερινῆς Κορώνης ἐπὶ τῆς φλυαρίας ἢ κατ' ἄλλους ἀπὸ τὴν κορώνην, ὅτι ἡ ἱερὰ κίστη ἠγγέλθη. Ὀργισθεῖσα ἐπὶ τούτῳ καὶ σπεύδουσα νὰ μᾶθῃ τὰ κατὰ τὸ ἀγγελμα, ἀφῆκε νὰ πέσῃ τῶν χειρῶν τῆς ὁ μέγας βράχος, ὃν ἐκράτει, καὶ αὐτὸς ὁ βράχος εἶνε ὁ Λυκαβηττός.

Αὐτὰ εἶνε τὰ λεγόμενα περὶ τοῦ Λυκαβηττοῦ ἀπὸ τῶν μύθων, ὃν γνωρίζω. Ἀλλὰ τὸ παραμῦθι δὲν τελειώνει ἐδῶ. Ἐρεῖ ὄραται τὴν συνέχειαν, εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἀρχῆς του, ἀναφερόμενην πλέον εἰς τὴν στάσιν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὴν Πολιτείαν τῶν Ἀθηνῶνων, ἀλλὰ καὶ τὴν τιμιότητα τῆς γυναικείας περιεργίας.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν δηλ. τῆς Ἀθηνᾶς ἤρχισαν νὰ γαργαλιζοῦνται

ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψει αἱ πόσι ὀριζόμενοι τὸν ἱερῶτον τῶν ὀρκων, ἀποβλέποντες ἅμα καὶ πρὸς τὸ Ἐρεχθιδεῖν, ἐν τῷ ὄψει ἡ τρησάουσα τὴν ἐντολήν τῆς θεότητος Πάνδρῶτος ἐπιμήθη παρὰ τῆ Πανδρόσιου.

Αὐτὸς εἶνε ἐν συντόμῳ ὁ ὅλος, ἀληθῶς χαριτωμένος, ἀλλὰ καὶ διδακτικώτατος, μῦθος, οὗ τὸ πρῶτον μέρος σχετίζεται μετὰ τὸν Λυκαβηττὸν μας. Καὶ διὰ νὰ τελειώσωμεν πάλιν μετὰ τὸν Λυκαβηττὸν, εἰς τὸν περὶ τοῦ ὁποιοῦ λόγον καὶ ἄλλοτε συντηρήθημεν μετὰ τὸν καλὸν μου φίλον κ. Γ. Β. Τσ. Ὁμοῦς διὰ πετροπόλεμον, ἀλλὰ γραμματοπόλεμον, ἂν θέλῃ δηλ. δύο Ἰ ἢ ἐν συμπληρωματικῶς, προσθέτω, ὅτι δὲν τὸν μακαρόνομεν μόνον ἡμεῖς, ὡς φροῦδὸν ἀκοίμητον τῆς πόλεως μας, μετὰ τὸν κανδηλακί του ἐκεῖ ἐπάνω. Καὶ οἱ παλαιοὶ τὸν ἐλχον μετὰ τῶν ὀνομαστοτέρων ὄρατων. Ὁ Στράβων λ. χ. παραβάλλει τὰς Ἀθηνᾶς μετὰ τὸν Λυκαβηττὸν πρὸς τὴν Ρόδον μετὰ τὸν Ἀτάθην, τὴν Ἰθάκην μετὰ τὸ Νήριτον, τὴν Λακεδαιμόνα μετὰ τὸν Ταύγετον, ὅσων ἀφορρὰ εἰς τὴν θέσιν δηλ. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης, εἰσαγὼν τὸν Αἰσχύλον τοῖς Βατραχίοις, λέγοντα μετὰ τῶν ἄλλων «πάνυ δὲ δεῖ χρῆσθαι λέγειν ἡμᾶς», ἀπαντῶν διὰ τοῦ Ἐυριπίδου, σκώπτοντος τὴν τοῦ Αἰσχύλου μεγαλοφημοσύνην:

«... Ἐν οὖν οὐ λέγει Λυκαβηττός καὶ Παγρᾶσων ἡμῖν μεγέθη, τοῦ ἐπὶ τοῦ χρῆσθαι διδάσκειν;»

Ὁ Πλάτων ἐν τῷ Κριτίᾳ, ὀμιλῶν περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς πόλεως, λέγει: «Τὸ δὲ πρῶτον ἐν ἑτέρῳ χρόνῳ μέγεθος μὲν ἦν πρὸς τὸν Ἡριανδὸν καὶ τὸν Πισὸν ἀποβιβηνῆα καὶ περιεληφθῆναι ἐντὸς τὴν Πύκνα καὶ τὸν Λυκαβηττὸν ὄρον ἐκ τοῦ κατακτικῆς τῆς Πυκνῆς ἔχουσα», θέτων ὡς ὄρα τῶν Ἀθηνῶν τὴν Πύκνα καὶ τὸν Λυκαβηττὸν, ἄνω κατω ὅπως καὶ σήμερον δύνανται νὰ τεθῶσι ταῦτα πρὸς τὰ αὐτὰ σημεῖα.

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΩΤΑΣ

Ἐκεί εἰς τὴν Ἐθνηκὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, κατ' εὐθείαν, ἀποστελλεῖται τὸν ἄρσανον ὀβολὸν Σας διὰ τὸ ἔργον: Ἀηλαθὴ διὰ νὰ προκοιθῆσιν διὰ κληρωσεως περισσότερα ὄρατα ἄπορα τοῦ ἱεροῦ μας πολεμοῦ.

Ὁ Θεὸς θὰ σὰς εὐλογῇ. Ἡ Πατρίδα θὰ σὰς ἐκθαροῖ. Τὰ ὄρατα θὰ σὰς εὐγνωστοῦν. Καὶ ὁ Τραγοῦσιν καὶ ἰδρυτῆς τοῦ «Λευκοῦ Σταυροῦ» θὰ προσεύχεται μαζί μετὰ τὰ ὄρατα γιὰ Σας.

αἱ τρεῖς ἀδελφὰ διὰ τὸ περιεχόμενον τῆς κίστης. Ἡ αὐστηρὰ ἀπαγόρευσις τοῦ ἀνοίγματός αὐτῆς ἐξήγειρε περισσότερον τὴν ἐπιθυμίαν τῆς παρακοῆς. Καὶ μετὰ τὴν ἀντίστασιν τῆς ἐναρτέτου Πανδρόσου, ἡ Ἀγραυλὸς καὶ ἡ Ἐρση, μὴ δυνάμενα νὰ ἀντιστῶσιν εἰς τὸ συναίσθημα τῆς περιεργίας, ἀνοίγουσι τὴν κίστην καὶ «Φεῶνται τῷ βρέφει (τῷ Ἐρεχθιδίῳ, υἱῷ τοῦ Ἡραίου) καὶ τῆς Γῆς, ἀνατραπέντι ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς παρῶσπιον δρᾶκοντα». Τοῦτο ἰδοῦσαι καὶ ἕρμαινες γενόμενα ἐφοίτησαν κατὰ τὸ βράχον τῆς Ἀκροπόλεως παρὰ τὸ Ἐρεχθιδεῖν (ὀνομασθῆν ἀπὸ Ἐρεχθῆος ἢ Ἐρεχθιδίου, ὃν εἶχε κοινόνον ἡ Ἀθηνᾶ ἐν τῷ ναῷ τῆς), ἀκριβῶς εἰς τὸ μέρος ἐνθα ἔπειτα ἐδείκνυτο τὸ Ἀγραυλεῖον, σπηλαῖον ἱερὸν δηλ. τῆς Ἀγραυλῆς. Ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐφρηβοὶ ὀδηγοῦμενοι, ὅτε ἔπρεπε νὰ ὑποστῶσι τὴν στρατεύσιμον ὑπηρεσίαν, ὀριζόντο τὸν περιήρητον δρᾶκον. «Ὁὗ κατασχεθὼν ὄρατα τὰ ἱερὰ, οὐδ' ἐγκαταλείνω τὸν παρασάτην, ὄρα ἂν στυγίση... κ.τ.λ.» Τὸς ὀδηγῶν δὲ ἐκεῖ διδασκαλικῶτα, διὰ νὰ ἔχωσι πρὸ ἐαυτῶν τὴν θεῖαν δίκην, τὴν κατὰ τὸν παραβάτον τῆς ἐντολῆς τῆς θεῖας ἐπεροχούμενην, ὅταν τὴν παραβῆναι ταύτην, ὡς ἡ Ἀγραυλὸς καὶ ἡ Ἐρση, θεοτάτη δὲ τῶν ἐντολῶν καὶ ἦτο καὶ εἶνε τῆς Πατρίδος ἡ ὑπεράσπισις καὶ τοῦ πατρίδου ἐδάφους ἡ προστασία, ἣν ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψει αἱ πόσι ὀριζόμενοι τὸν ἱερῶτον τῶν ὀρκων, ἀποβλέποντες ἅμα καὶ πρὸς τὸ Ἐρεχθιδεῖν, ἐν τῷ ὄψει ἡ τρησάουσα τὴν ἐντολήν τῆς θεότητος Πάνδρῶτος ἐπιμήθη παρὰ τῆ Πανδρόσιου.

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

— Τὰ συλλυπητήριά μου.
— Μεροί.
— Ὑπομονή... Χρόνος εὐμαρῆς θεός... Χαίρετε.
— ...
— Ἐξουσίαν ἔχω θέων αὐτὴν καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν.
— Εὐχαριστῶ πάτερ.
— ... καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσῃτε ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες, λήψεσθε.
— Εὐχαριστῶ πάτερ.
— Καὶ ἐμεῖς μόνη. Ἡ αἰχμία τῆς τραγωδίας ἐπιπτε μετὰ λέξεις αὐτὰς τοῦ Ἐδωγγεῖου, τὰς ὑποίας ὁ παπᾶς τῆς ἐνορίας τῆς ἐπανελάμβανε πιστῶς, ὡς καλὸς ὑποβολεὺς, εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἐκείστου νεκροῦ, ἀδιαφορῶν, ἂν ἀντι παραμυθίας, προσέθετε σταγόνας ἀναγκαστικῆς εἰς τὸ ποτήριον τῆς λύπης τους.

Ὅστε τελειώσανε ὄρα! Αὐτὴ εἶναι ἡ ζωή! Ἐως προχθὲς ἀκόμα τὸ εὐθιμο τραγοῦδι τῆς χαρᾶς ἀνηχοῦσε στὸ σπῆτι τῆς. Ἡ εἰμορφία, ὁ ἥλιος, τὸ μπλε χρώμα τοῦ οὐρανοῦ, τὸ σφρόγος, τὸ αἶμα, τὰ νεύατα, δὲν μποροῦν νὰ παλαίσουν μ' ἕνα μικρὸ πρωτογενὲ ὄρανοῦ, ποῦ μὰ καρφίτσα εἰσάγει ἀπὸ ἀπροσεξίας στὸν ἰδικὸν μαζ; Ἡ Ἐπιστήμη; Ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν; Ἡ ἀγάπη; Ὅλα αὐτὰ ἐκμηδενίζονται ἀπὸ ἕνα μικρόβιο! Ἐτοῖ εὐκόλα πετρεῖται τὸ παιδί τῆς στὸ τάρφο;!! Τὰ μάτια τῆς εἶχαν στερεῖται. Ἡ λύπη τῆς ἦτο πολὺ μεγάλη γιὰ νὰ ἀφήσῃ τὸ δάκρυ νὰ καθαρίσῃ τὸ μῦθον τῆς ψυχῆς τῆς οὐρανοῦ. Ἡμέρες χωρὶς στήριγμα, χωρὶς ἐλπίδα στὸ μέλλον! «Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσῃτε ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες, λήψεσθε... Πιστεύοντες λήψεσθε». Ἄλλὰ δὲν ἐπίστευε τώρα. Ὁ Θεὸς ἦτο ἄδικος γιὰ κείνην. Δὲν ἐπίστευε. Ὅχι. Δὲν εἶχε Θεὸ, οὐτε στήριγμα στὴ ζωή, καὶ εἶχε τὴν λύπη, τὴν βαθεῖα λύπη, ποῦ τὴν ἐπνιγε καὶ κανένα γιὰ νὰ τὴν λυπηθῇ...

Πέρασε στὸ ιδιαίτερο σαλόνι τῆς. Τὸ ἐκτυλιχθὲν δρᾶμα τὸ εἶχε ἀφήσει ἄθικτον. Οὐτε κερί, οὐτε λουλούδια, γιαιρικά ἢ κὰτὶ ποῦ νὰ προδιδῇ ἰχνη τῆς ἀπαυσιᾶς διαβάσεως τοῦ θανάτου. Ἐκλείσε καλὰ τὴν πόρτα, κᾶθισε ἀπὸ συνήθεια στὴν ἀγαπημένη τῆς θέσι, πέρασε τὰ χέρια στὰ μαλλιά τῆς καὶ ἄρχισε νὰ σκέπτεται: Σέρονσαι μὰ μέρα στὴ συγγενικὴ παστάδα ἀπὸ τί; Ὅχι βέβαια ἀπὸ ἔρωτα... Ἀπὸ προλήψεως, μικροσυμφροναῖα, ἀπὸ κοινωνικῆς ὑποχρέσεως. Παρουσιάσεαι ἀγνή, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὡς ἀνοικτικὸ λουλούδι, ποῦ δὲν γνῶρισε παρὰ τὴν θροσῖα καὶ τὸ χρώμα τῆς ἀγνῆς, τρέμοντα ἀπὸ τὴν εὐτυχία καὶ ἀπὸ τὸν δυσβάστακτο κόσμον τῶν οὐρανῶν σου... Ὅλα αὐτὰ γκρεμίζονται καὶ ὑστερα γυρεύεις, γιὰ νάντιμετωπιῆσῃ τὴν πραγματικότητα, ἕνα τεχνιτὸ παράδεισο. Γυρεύεις τὴ μορφικὴ... Τὴν βριόκεικ μετὰ σὲ μὰ τρέλλα, ὅταν εἰσαι ὄρατα καὶ ἀνεξάρτητος οἰκονομικῶς. Ὅταν δὲν τὰ ἔχεις αὐτὰ, γυρνᾶς σὲ νοσοκομεῖα, σὲ ἀναθεορᾶ ἰδρύματα, εἶσαι εἶναι — ὁ ἑαυτός τῆς ἔφερε ἐνοτάσεις — ἢ σὲ μονασεῖα, σὲ διαλέξεις ἢ περιορίζεσαι σπῆτι σου ἢ τραγικότερα περιπτώσεις. Κάνεις ἕνα παιδί. Ὁ ἄνδρας σου, ἡ τρέλλα, σὲ ἐγκαταλείπουν τότε καὶ σὺ ἀφιερώνεσαι στὸ παιδί σου. Τὸ βλέπεις νὰ μεγαλῶνῃ. Σπῆρῖεις τὴν ζωὴ σου ἐπάνω του τὴν θουσιάζεις γι' αὐτό... Καὶ πεθαίνει... Ὁ ἄνδρας σου... Δὲν βαρύνεσαι; Ὁ ἄνδρας σου γυρίζει ὅπως σήμερα μετὰ τὴν ἐρωμένην του στὰ Τέμπη... Ὁ ἐραστῆς σου; Κι' αὐτός... Πέρασε τὸ χέρι τῆς στὸ μέτωπό τῆς. Ἡ ἰδέα εἶ, ὁ ἄνδρας τῆς τὴν ἐξοῖε μὲ τὴν διαγωγήν του στὴν ἀγαλιὰ κάποιον κοινωνικῶ παραοῖτου, τῆς ἔδωκε ἕνα

ορίζοντα ξένον πρὸς τὸν δικό του. Μία φωνὴ τῆς ἔλεγεν: — Αὐτὸ τὸ φῶς, πὺ οελαγίζει στὴ ψυχὴ σου, θά σοῦ διασκεδάσῃ τὴ λύπη σου, γιατί διασαλπίζει μιὰ μεγάλη λύπη, ποὺ μεγάλη ἀπὸ τὴ δική σου.

Καί μιὰ φωτιά ποῦ ἔκαιγε, φαίνεται, ἀπὸ καιρὸ βαθεῖα, στὰ ἔγκυα τῆς καρδιάς της, πυράκωσε τὴν τύχη, γιατί ἡ συνειδήσις της ἐφώνησε: — Τιμωρεῖσαι! Ἐφταίξεις! Ἡ συμφωνία σὲ ἐκμηδενίζει τώρα. Τὸ βλέπεις; Ἀποτροπαίεσαι. Αἰτίαισι τῆ τύχης σου. . . Ἐδῶσε με ἀγριότητα ἐξεζητημένων βασάνων Ἀνατολικῆς Αὐλῆς τὸν ἐκμηδενισμὸ σὲ ἄλλους.

Ἡ ὥρα ἦτο προχωρημένη. Τὸ ἔκκερμας τοῦ δίπλα δωματίου ἐσημεινε τέσσαρας. Ἐπτά ὥρες ἔμεινε λοιπὸν σ' αὐτὴ τῆ θεαί; Ἡ ἀγωνία τῶν ἄλλων ἡμερῶν, ἡ ἀγρυπνες νύχτες, τὰ κλάμματα — χθὲς μοροῦσε

σὰς τίποτε ἄλλο, παρά μιὰ ζωντανὴ κοῦκλα, ποῦ τυραννοῦσατε, ὅπως ἐκείνης τῆς χάρτινης, σταν εἶσθε μικρῆ — μοῦ τὸ εἶπατε σεις — με τῆς καρφίτες τοῦ καπέλου σας. Δὲν μνηστικῶς τὸ σφάλμα εἶναι δικό μου. Πρὶν ἢ φθάσω σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον, ἔπρεπε νὰ συλλογισθῶ ὅτι ἔχω ἀπέναντί μου ἓνα χαριτωμένον μπιμπελὺ τοῦ κόσμου, ποῦ δὲν ἐγνώρισε τίποτε ἄλλο, παρά τὴν δασκάλα της, τὴ μοδιάτρα της, τὸν Σείνη καὶ τὴν Κάμερ. Ἐπρεπε νὰ συλλογισθῶ, ὅτι μιὰ μομοποιημένη τοῦ Γιαννάκη γιὰ σὰς εἶχε περισσότερη ἐμφράδεια ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν κοπιώδη πνευματικὴ μου ἐργασία, τὴν ὁποῖαν ἐθυσίασα τὸσον ἀδόξως σὸ βωμό σας, γιὰ νὰ σὰς καταστήσω. Δὲν πρέπει νὰ ἀμφισβῆσετε, ὅτι γιὰ σὰς, μόνον γιὰ σὰς, ἐδημιούργησα φύλλα, ἐπιθεωρήσεις, ἀπεδύθην εἰς τὴν πολιτικὴν, ἐγραφα χωρὶς νὰ ἔχω ταλέντο διὰ τὸ θέατρο. Ζούσα στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ἰδεολογίας. . . .

Κύτταξε κατὰματα τὸν τεράστιο δίσκο, ποῦ χρύσωνε τὸν ὄριζοντα.

— Ἦλιε, εἶπε, ἀνεβαίνει. Ἡ Φύσις θά ἱαλίση με τῆς ἀχτιδὲς σου, θά ξαναστήσῃ τὰ δίχτυα της. . . Ὁ ἔρωτας θά ὑμνηθῇ καὶ σήμερ ἀπὸ τὸ λουλουδί, τὴν πεταλούδα, τὴ μέλισσα, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Τὸ παιγνίδι σου θά τὸ κερδίσης, ὦ! Ζωή, ὅπως πάντα. . . ἀλλὰ ἐγὼ, ἐγὼ! . . . καὶ τὸ παιδί μου! . . .

Ἀρχισε νὰ κλαίῃ. Τὸ γέμισμα τῆς χάρτινης τῆς ἐδόθη. Ὁ οὐρανὸς τῆς ψυχῆς της ἔκαθαρίζετο. Ἐκλείσε τὸ παράθυρο καὶ κατέβασε τὰ στόρ. Τὸ φῶς ἔκαιγε μέσα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια της πέσανε στὸν ἀπέναντι καθρέφτη. Κύτταξε μὲ φρίκη τὴν εἰκόνα της. Δὲν ἀνεγνώριζε τὸν ἑαυτὸ της. Τὰ μαλιά της, ἄσπρα, κομποῦσαν τώρα ἓνα ρυτιτωμένον καὶ ἀυλακωμένον ἀπὸ τὸν πόνο πρόσωπο. Τὰ τελευταία λείψανα τῆς περασμένης τῆς καλλονῆς ἐξηφανίσθησαν γιὰ πάντα μαζὺ μὲ τὸ παιδί της. Ἐδῶσε λοιπὸν; Ναι! Ἀλλὰ εἶχε βρῆ μιὰ λύπη, γιὰ νὰ στηρίξῃ τὴ δική της. Τὴν λύπη ποῦ εἶχε χάσει ἀπὸ ἐπιπολαιότητα, ὅπως τῆς τὸ ἔγραφε, στὸν ἀνθρώπο αὐτὸν τότε καὶ ποῦ τὴν ξαναχάριζε σὲ κείνην τώρα τὸ παθιασμένον παιδί της γιὰ νὰ τὴν παρηγοῖ. . . .

Καὶ σωριασθηκε ἀπὸ τὴν κόπωση χάμου.

Ἀθήνα, Ἰανουάριος 1918. ΝΕΚΤΑΝΕΜΠΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΓΝΩΣΤΟΣ

«Ἄν ἔχῃς τύχη, διάβαινε, καὶ ριζικό, περπάτει». Εἶναι μιὰ παροιμία ἢ ὅποια, φαίνεται, πὺς ἐφοροῦνται, ὄχι μόνον εἰς τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ πράγματα καὶ τὰς πόλεις ἀκόμη, μετὰ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι καὶ τὰ πράγματα καὶ αἱ πόλεις θὰ μοτοροῦσαν νὰ «διαβαίνου» καὶ νὰ «περπατοῦ».

Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι πρόσωπα καὶ πράγματα γεννῶνται κάτω 'δὸς' ἀπὸ τὸν κόσμον μὲ τὴν τύχην των. Δουλεύεις, σκατώνεις, γίνεσαι μέγας, ἀλλ' ἂν δὲν ἔχῃς τύχην, μένεις ἀφανής, ἄγνωστος. Ἐξάφνα, ἓνα περιστατικὸν, μικρὸ ἢ μεγάλο, μιὰ τυχαία συμπύκνωση, σὲ καθιστᾷ γνωστὸν ἐκεῖ ποῦ δὲν τὸ ἐπεριμενε. Ποῖος π.χ. ἐγνωρίζεν ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, τὴν Λαυδομητὶ; Ὁρισμένως κανεῖς. Ἀμφιβάλλω δὲ καὶ ἂν ἐκτός τῆς Ἑλλάδος ὑπῆρχον πολλοὶ, οἱ ὁποῖοι νὰ τὴν ἐγνώριζον. Ἦτο τὸσον ἀσημαντὸς πόλις, ὥστε καὶ τὸ Παγκόσμιον λεξικὸν τῆς Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας τοῦ Bouillet ἀπέλειπε νὰ τὴν ἀναφέρῃ. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν ὁμοῦ τῶν Μπέρδε, κατὰ τὸ 1899, ἡ Λαυδομητὶ, πολιορκηθεῖσα ἐπὶ τριῖμιον, ἔαν δὲν ἀπατάμμαι, ὑπὸ τῶν ἐπαναστατῶν, ἐγένετο ἀμέσως παγκόσμιος γνωστή.

Ἐπίσης τὸ Ναγασάκι ποῖος τὸ ἐγνώριζε; Ἀμφιβάλλω ἂν καὶ σήμερον τὸ ἐνθυμηταί κανεῖς, μ' ὅλον ὅτι τὸσον ἐγένετο περὶ αὐτοῦ λόγος κατὰ τὸν τελευταῖον Ρωσοῦλοκρατικὸν πόλεμον.

Ἄν μ' ἐροῦσθε ἔξαφνα κανεῖς τὸν παρελθόντα μῆνα — διότι κατὰ τὸν τρέχοντα ἦδη, τὰ πράγματα ἄλλαξαν, ὡς θὰ φανῇ κατωτέρω — ὡς ἐγκυκλοπαιδικὸν δη- ἔν ἄνθρωπον, ποῖος εἶναι ὁ ἐφευρέτης τῶν σπέρτων, θά ἔμενε κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον: κόκκαλο!

Καὶ ὁμοῦ ὁ δυστυχὴς αὐτὸς ἐφευρέτης, ὁ ἀγνωστός σχεδὸν εἰς ὅλους μας, ἐφάνη τὸσον χρήσιμος εἰς τὴν Ἀνθρωπότητα!

Ἐν τούτοις, ἓνα περιστατικὸν ἀπροσδόκητον, ἢ κοινὴ εἰς ὅλον σχεδὸν τὸν κόσμον ἔλλειψις τῶν σπέρτων, ἔφερε πάλιν εἰς φῶς τὸ ὄνομα τοῦ ἐφευρέτου αὐτοῦ.

Τὸ ἔμαθα καὶ ἐγὼ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ ἓνα ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν τῆς Ἑλβετίας, τὸ ὁποῖον κάμνει λόγον περὶ τῆς παγκόσμιου ἐλλείψεως τῶν σπέρτων. Ὁνομάζεται λοιπὸν ὁ ἐφευρέτης τῶν σπέρτων Κάρολος Sauria, ἢ δὲ ἐφευρέσις του χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1831.

Ἐνα ἀσημαντὸν ὄλιος, ἀλλὰ καὶ περιεργὸν ἄμα περιστατικὸν, μοῦ δίδει σημερον ἀφορμὴν νὰ ὀμιλήσω περὶ διασημοῦ ἀνδρός, ὅστις ὀρισμένως ἀνευ τοῦ περιστατικοῦ περὶ οὗ θὰ κἀμ ἀμέσως λόγον, ἢ ἔμενε ἀγνωστός ἐν Ἑλλάδι, ὄχι μόνον εἰς τὸν πόλιν κόσμον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ἄϊνον, ὡς ἔχω λόγους νὰ πιστεύω.

Πρὸ τριῶν ἐτῶν μηνῶν, ἀνασκαλεύων κατὰ τὴν συνήθειάν μου τὰ βιβλία τῶν ἐν Ἀθήναις παλαιολογίων, εὗρηκα μεταξὺ ἄλλων καὶ μιάν Ἐπιστολογραφίαν, εἰς τὴν ἐξώφυλλον τῆς ὁποίας ὑπῆρχε ἔπιγραφον παριστώσα γέροντα τινὰ καθήμενον πρὸ πραπέζης καὶ γράφοντα ἐπὶ

βιβλίον. Τὸ ἐξώφυλλον αὐτὸ ὀλοκληρον τὸ παραθέτω ἐνταῦθα ὁμοιότητως ἐν μικρογραφίᾳ (Εἰκ. 1).

Ἡ ὄψις τοῦ εἰκονιζομένου γέροντος, ἢ στάσις του, ἢ περιβολὴ του μοῦ ἔκαμαν ἀμέσως ἐντύπωσιν.

— Σὺν νὰ τὸν γνωρίζω ἐγὼ αὐτὸν τὸν γέρο; εἶπα μέσα μου. Περιέργων! Ποῦ τὸν εἶδα. . . ; Ποῦ τὸν εἶδα. . . ;

Καὶ ἐξηκολούθησα νὰ κυττάζω τὴν εἰκόνα, χωρὶς ὁμως καὶ νὰ κατορθῶναι νὰ ἐνθυμηθῶ τίποτε. Ἀφοῦ ἐπ' ἀρεκτὸν ἐκράτησα εἰς χεῖρας μου τὸ βιβλίον, τὸ ἠγόρασα ἐπὶ τέλους καὶ ἀνεχώρησα. Καθ' ὄδον, ἐροίχνα κάποτε-κάποτε καὶ ἀπὸ μιὰ ματιά εἰς τὴν εἰκόνα, ἀλλ' ἡ μνήμη μου, ἀσυχνήτος καθ' ὀλοκληρίαν, δὲν μ' ἐδοῦθη καθ' ἔλαχιστον. Καὶ ὁμως ἦμουν βεβαίωτος ὅτι κάποιον τὸν ἐγνώρισα τὸν ἐν τῇ εἰκόνι γεροτάκον. Μὰ ποῦ; Καὶ πότε;

Ἐπὶ ἐβδομάδα ὀλοκληροῦς ἀντίκριξα τὴν ἐπὶ τοῦ γραφείου μου εὐρισκομένην Ἐπιστολογραφίαν μὲ τὴν εἰκόνα τὸν γέρο, χωρὶς νὰ κατορθῶναι νὰ ἐνθυμηθῶ τίποτε σχετικόν. Τέλος, πρὸ ἡμερῶν, μίαν, ὄχι πλέον ὥραίαν, ἀλλὰ βροχεράν, πρωίαν, ἀφοῦ, πρὶν ἀρχίσω τὴν ἐργασίαν τῆς ἡμέρας, ἠτένισα ἰκετευτικῶς κατὰ τὸ σύνθηρ τὴν εἰκόνα τοῦ γέρο, ὡς ἐάν ἔκαμνα τὴν προῖκὴν προσευχήν μου, αἰρηθῆσις καὶ τρόπων τινὰ ἀκούσιως μου ἐβάλα τῆς φρονέσις:

— Μορῆ, αὐτὸς εἶναι ὁ Χάνς Σάξ! . . . Ναι, ναι, . . . εἶναι ὁ Σάξ! . . .

Καὶ χωρὶς ποσῶς νὰ χρονοτριβῶ, ἠνοῖξα ἀμέσως τὴν βιβλιοθήκην μου, ἔλαβα ἐξ αὐτῆς τὴν ἱστορίαν τοῦ Γερμανικοῦ θεάτρου, τὴν ἐξε- φύλλισα καὶ εὗρον ἀκόπως τὸ πρωτότυπον τῆς ἀνωτέρου παρατεθείσης εἰκόνης, παριστώσης τὸν ἱδρυτὴν τοῦ Γερμανικοῦ θεάτρου καὶ δπερ ὁμοιοτύπως κἀν παραθέτω ἐνταῦθα (Εἰκ. 2).

Ἄν συγκρίνῃ τις τὰς δύο εἰκόνας, θά εὕρῃ ἀσημάντους τινὰς διαφορὰς, προσεχομένης, τὰς μὲν ἐξ ἀδεξιότητος τοῦ Ἑλλῆνος ἔπιλογοῦ. . . . ἔπιλογοῦ, ἠθελα νὰ εἶπω, τὰς δὲ ἐξ ἀμαθείας αὐτοῦ, διότι εἰς τὴν ἀμείθειαν αὐτοῦ πρέπει ν' ἀποδοθῇ βεβαίως ἡ ἐξάλειψις τῶν κρημαμένων εἰς τὸ παράθυρον ὑποδημάτων, τὰ ὁποῖα φαίνονται εἰς τὸ πρωτότυπον τῆς εἰκόνης. Τὶ χραιζόματα θά ἐσκέφθῃ ὁ ἀγαθὸς ἔπιλογοῦ, τόσα παποῦσια; Ἄς τὰ σβύσω. Καὶ οὕτω κατέστρεψε τὸ οὐσιωδέτερον τῆς εἰκόνης μέρος.

Τώρα, πὺς περιήλθεν εἰς χεῖρας τοῦ Ἑλλῆνος ἔπιλογοῦ ἢ εἰκὸν τοῦ ἐνόδου ὑποδηματοποιοῦ καὶ ἱδρυτοῦ τοῦ Γερμανικοῦ θεάτρου Χάνς Σάξ, αὐτὸ ἓνας Θεὸς τὸ ξέρει.

Καὶ ἀφοῦ οὕτως ἠθέλησεν ἡ Τύχη, ἄς ὀμιλήσωμεν δι' ὀλίγον περὶ αὐτοῦ.

Ὁ Ἰωάννης Σάξ (Hans Sachs), ὅστις γενικῶς θεωρεῖται ὡς ὁ ἱδρυτὸς τοῦ Γερμανικοῦ θεάτρου, ἐγεννήθη ἐκ πατρὸς ῥάπτου τὸ ἐπάγγελμα τὸ 1494 ἐν Νουρεμβέργῃ.

Μέχρι τοῦ δεκάτου τετάρτου ἔτους τῆς ἡλικίας του, φοιτῶν εἰς Λατινικὸν σχολεῖον τῆς γενετικῆρας του, ἔμαθε τὰ στοιχεῖα τῆς Λατινικῆς καὶ Γερμανικῆς γλώσσης, μεθ' ὃ εἰσήλθεν ὡς μαθητευόμενος παρὰ τιν

ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΗΡΩΑΣ. — Τὸ 4 πεζῶν σύνταγμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἀπὸ τὸ μέτωπον, ὅπου ἐμάγετο μῆνες τώρα, μετετέθη εἰς Ἀθήνας πρὸς ἀνάπαυσιν. Πρὸς τιμὴν του ἔγινεν εἰς τὸ Πολυγώνον ὥραία τελετὴ, καθ' ἣν ὁ Βασιλεὺς τὸ ἐπεθεώρησεν.

καὶ ἔκλαιγε — δὲν ἐξήντησαν τῆ ζωτικῆς δυνάμει; Ὁ ὕπνος δὲν ἦεχοτο νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ, ἔτσι καὶ γιὰ λίγες ὥρες, ἀπὸ τὸν τρομακτικὸ ἐφιάλητ τῆς πραγματικότητος; Σκηώθηκε ἐπάνω. Τὰ νεῦρα της ἐν ὑπεριδύεσι ἐδῶσαν σὸ κορμί της τὴν ἐκνηνοῖα τῶν παιδικῶν της χρόνων.

- Γιατί φταίω; Γιατί φταίω; ἐμονολόγησε.
- Τὸ ξέρεῖς.
- Ποῦ φταίω; ἀπήντησε μεγαλοφώνως στή φωνῇ τῆς συνειδήσεως της. Σὲ ἀντιμετωπίζω. Ποῦ φταίω;
- Ἐπεσε σ' ἓνα ντιβάν καὶ ἄρχισε ἐκ νέου νὰ σκέπτεται;
- Ἐφταίξα. . . Γιατί; Τί ἔκανα; Στὸν πατέρα μου μήπως; Πάντως ὄχι σ' αὐτόν. Πανδρεῦθηκα σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία του. Δὲν ἐπιθυμοῦσε αὐτὸν τὸν γάμον, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ συμβόλαιό του στὴν Κωπαῖδα; Στὴν μητέρα μου; Εἶναι ἀδύνατον. Πέθανε εὐχαραστημένη ἀπὸ μένα. Στὸν ἀνδρα μου; Δὲν ἐξήγησα τὴν εὐτυχία μου σὸ γάμο μου; Δὲν ἐφρόντισα νὰ στηρίξω αὐτὴ τὴν εὐτυχία πάντα σὲ μιὰ οἰκογενειακὴ ζωῆ; . . . Φταίω ἐγὼ, ἂν ὁ ἀνδρας μου εἶδε τὸ γάμο μας, σὰν μιὰ διασκεδάσι, ποῦ ἔθγαινε ἀπὸ τὴ μονοτονία τοῦ καθημερινοῦ τῆς βίου, σὲ μένα μιὰ καινούργια γυναῖκα, σὰν τῆς τόσες, ποῦ δοκίμασε στή ζωῆ του καὶ τῆς ἀφῆσε, ὅπως ἔμεινα, μόλις τῆς βαρῆθηκε.
- Παρελκύεις τὸ θέμα. Δὲν ἐννοεῖς; Πρόσεχε! Ψεύδουσαι! τῆς ἐφώνησε ἡ συνειδήσις της.
- Μὰ γιατί ψεύδουμαι; ἐφώνησε μὲ ὀργῇ καὶ μὲ τρόμο. Τί ἔκανα; Τὸ μόνον μου ἄμαρτημα, προτοῦ πανδρευθῶ, ἦταν ἓνα φλέρτ, ποῦ εἶχα, ὅπως ὄλα τὰ κορίτσια.
- Ψεύδουσαι, ψεύδουσαι! ἔξηκολούθει ἡ φωνῇ τῆς συνειδήσεως της.
- Ὅχι, δὲν ψεύδουμαι. Ἐπάλαι με τὸν ἑαυτὸ της. Δὲν ψεύδουμαι. Τὸν ἀνθρώπον αὐτὸν τὸν ἀφῆσα, μόλις πανδρεῦθηκα. Δὲν μοτοροῦσα νὰ ἐννοῶ τὴν τύχη μου μ' ἓναν ἰδεολόγο, μ' ἓναν ποῦ δὲν εἶχε χρήματα. . .
- Ἐδῶ λὲς ἀλήθεια! διέκοψε ἡ συνειδήσις της. Τὰ ἄλλα ὄλα εἶναι ψέμμα. Δὲν με ἐνδιαφέρουν.
- Μὰ δὲν τὸν ἀγαποῦσα. Ἐπὶ τέλους τί τοῦ ἔκανα; Γιατί τὸν κατέστρεψα; Ἄς ἔμεινε. Ἐγὼ σὲ τί ἠμπόδισα. . . ;
- Ψεύδουσαι! διέκοψε καὶ πάλιν ἡ φωνῇ τῆς συνειδήσεως της.
- Ἐχο τὴν ἐπιστολήν του, διεμαρτύρουτο μεγαλοφώνως ἐκείνη, σὰν νὰ εὐρισκοτε ἐμπροσθεν τοῦ δικαστηρίου.
- Ἐτρέξε σ' ἓνα μικρὸ γραφεῖο, ἀνοῖξε ἓνα συρτάρι καὶ ἐβγαλε μιὰ ἐπιστολή.
- Ἰδοῦ. Τὸ τελευταῖο του γραμμα ἀπυθύνετο εἰς τὸ καινόν.
- Ἀρχισε νὰ διαβάζῃ, ἀφοῦ ἀναψε τὸ φῶς.

Φίλη μου,

Μπορεῖτε νὰ πανδρευθῆτε. Ἐξαφανίζουμαι ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Μὴ φοβεῖσθε τίποτε. Σήμερα ἔδωκα καὶ τὸ τελευταῖον πλήγμα στὴν ἀξιοπερπεῖα μου. Κορέλιασα τὸν ἑαυτόν μου σὲ ὅλους τοὺς γνωστούς σας. Διηγήθησαν φαντασιακῶς καὶ παιδαριώδεις αισθηματολογικῶς ἱστορίας στους πὺς ἐπιπολαιώεις τύπους τοῦ κύκλου σας, ἐπίτηδες γιὰ νὰ τῆς διαδοῦσιν. Ἡ Μοῖρα με κατεδικάσε νὰ παίζω γιὰ σὰς τὸν ὀδόν του ἐμίσησα περισσότερο στή ζωῆ μου ἔκεινον τὸν γελοιοποιῶ. Δὲν με καταλάβετε ἢ μάλλον δὲν θελήσατε νὰ με καταλάβετε, γιατί δὲν με κυττάξετε ποτε, παρά σὰν ἓνα παιγνίδι. Τὸ ξέρω καλά. Δὲν ἦμουν γιὰ

τὸ εἰδωλόν μου, τὴν ἐναρκασιον τῶν σκέψεων μου.

Σὲ σὰς ἔβλεπα τὸ μέλλον, τὴν Δόξαν, ἴσως, ἀφοῦ τὸ ὄνομά μου, παρ' ὄλα αὐτὰ, ἄρχισε νὰ ἐπιβάλλεται στὸν διανοούμενο κόσμο, τὴν Δόξαν μόνον γιὰ νὰ σὰς τὴν προσφέρει, ἀφοῦ δὲν εἶχα χρήματα. Μήπως δὲν εἶχατε ἀρκετὰ; Μποροῦσατε νὰ εἶσθε ὁ θεός μου, καὶ νὰ με βοηθήσετε σὸ ἔργο μου. Γίνεσθε ἀκούσιος ὁ δαίμων τῆς καταστρόφῆς μου. Ἀφοῦ δὲν με ἀγαποῦσατε, γιατί ἐξεμεταλλεύεσθε τὴν ἀδυναμία μου, γιατί, ὀχουρομένη πίσω ἀπὸ τὸ βερνιά τῆς διαφθορᾶς, ποῦ ἀπεκτίσατε ἀπὸ τὴν ἐλευθερῆ σχετικῶς ζωῆ σας, με τυραννοῦσατε μὲ τὸ ὄπλον τῆς εὐμορφίας σας. Ἄ! εἶσθε σκληρὰ! Μετεχειρίσθητε ἐξεζητημένα μέσα γιὰ τὸ μαρτυριό μου, μέσα λεπτὰ τυράννου Ἀνατολικῆς Αὐλῆς.

«Μέσα Ἀνατολικῆς Αὐλῆς!» Φράσις τῆς ἐσωτερικῆς της φωνῆς! Ἡ Τρικυμία ἐμείνετο στήν ψυχῇ της.

Διέκοψε τὴν ἀνάγνωσι καὶ ἔροῖσε πίσω τὸ κεφάλι της. Ἐξὼ ῥοδίζε. Ἡ χαρραγὴ πρόβαλε τὰ ξανθὰ μαλλιά της ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ ὕμνητοῦ. Τὰ μάτια της ξεκουρασθήκαμε λιγάκι μὲ τὰ χρώματα τοῦ ἡλιοκαμμένου ἄστρου σταφυλοῦ καὶ τοῦ ἀμεθύστου, ποῦ εἶχαν πάρει κείνη τὴν ὥρα τὰ λίγα σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ.

Ξαναρχισε νὰ διαβάξῃ:

«Καταστρέφομαι Σὰς συγχωρᾷ ὁμοῦ, σὰς συγχωρᾷ, γιατί σὰς ἀγαπᾷ γιατί τὸ κάνει ἀπὸ ἐπιπολαιότητα. Ἡ ζωῆ με ἀφίνει ἀδιάφορον πλέον. Τὸ πιστεύετε; Στοιχηματίζω ὄχι. Μπορεῖτε νὰ γελάτε καὶ με τὴν ἀπλότητα τῆς ἐπιστολῆς μου. Σὰς εὐχομαι νὰ μὴ αισθανθῆτε ποτε βαθεῖα τὴ λύπη. . . Ἄν τὴν αισθανθῆτε ὁμοῦ, θυμηθῆτε με. Θὰ μιλήσετε μὲ ἀπλότητα, ὅπως ἐγὼ τώρα, μικροῦ παιδιοῦ. Φεῖγω λοιπὸν, γιατί πρέπει νὰ φύγω. Ἐγκαταλείπω. . . — δύο τρεῖς γραμμῆς κατογοραμμένες δὲν μπόρεσε νὰ τῆς διαβάξῃ. — Ὁ ἥλιος ὁμοῦ — ἔλεγε ἡ συνέχεια — θά εἶναι γιὰ μένα πάντα σβυσμένος καὶ ἡ νεκρὴ καρδιά μου θά ἀναζητῆ στήν ἀνάμνησί σας συγκινήσεις. . . .

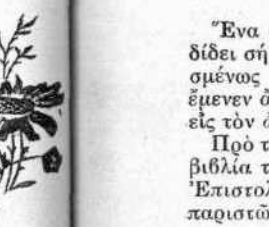
Τὸ τέλος δὲν ἐδιαβάζετο. Τὰ μάτια της δὲν ἔβλεπαν τώρα, παρά μόνον γραμμῆς. Ἡ συνειδήσις της δὲν μίλοῦσε πλέον, ἀλλὰ τὸ παρελθὸν πλημμύριζε τὸ κεφάλι της. Κατέστρεψε, ἀλήθεια, αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον! Ἄνοιξε τὸ παράθυρο. Πηνιότανε. Ἦθελε ἀέρα. Ἡ χαρραγὴ ξυποῦσε τὴ ζωῆ στήν πόλι. Ἡ σάλπιγγες στὰ παρατήματα κτυποῦσαν γαρυσοῦνες τὴν διάν. Ἐνας ὄμιλος ἐργατῶν ἀντήλλασε κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τῆς πρωῖν χαμερτισμὸ μὲ τὸ θυροφῶ τῆς. Δύο μεθυσμένοι, ξενήκτηδες, συνεζήτηνον στή γωνία μὲ τὸν ἀστυφύλακα. Πρόσεξε στὰ λόγια τους, σὰν νὰ μὴ τῆς εἶχε συμβῆ τίποτε, σὰν νὰ ἦτο ἡμέρας ψυχικῶς.

— Καλὰ κῆρ Ἀστυφύλακα! λέγατε ἐκεῖνοι. Ἦπιαμε λιγάκι ἐγγυατέψαμε. Αὐτὸς εἶναι ὁ ντυσιὰς. . .

— Καλὰ-καλὰ! τοῦς ἀπαντοῦσε ὁ ἄλλος. Πηγαίνετε νὰ κοιμηθῆτε, ἀλλοῖως θά σὰς πάρω μέσα. . .

— Πάμε κῆρ Ἀστυφύλακα. . . .

Ὁ ἥλιος ἀνέβαινε ἀργὰ τονίζοντας γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη τὸ ἐλεγεῖον του στή Ζωῆ μὲ χίλια διὰ χρώματα, ποῦ σκοροῦσε στὰ διάφορα ἀντικείμενα. Ἡ ἡμέρα προμηνύετο ἀνεφέλος. Τὰ πούλια κελαιδοῦσαν. Ἡ Ἀθήνα πέταγε τὴ νάρχη. Τὰ τραμ στῶς ἀγριτακούς δρόμους δουλέβαινε. Ἡ ζωῆ βομβοῦσε. . . Ἀκογγε τὸ θόρυβον.

ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΗΡΩΑΣ. — Ἐπειτα τὸ ἠρωικὸν σύνταγμα καρήλασε πρὸ τῆς Α. Μ. με βήμα στερεόν, με εὐσταλὲς παρόστημα καὶ ὑπερήφανον.

ὑποδηματοποιῶ. Ταυτοχρόνως ἔμεινε εἰς τὰ τῆς λυρικῆς ποιήσεως, ἥτις ἐκκαλλιεγεῖτο τότε ἐν Γερμανίᾳ ἐν τοῖς κύκλοις τῶν τεχνιτῶν, οἵτινες ἀπὸ τοῦ 15 αἰῶνος εἶχον συστήσει εἰς διαφόρους τῆς Γερμανίας πόλεις τὰ κληθέντα σωματεῖα τῶν λυρικῶν ποιητῶν (Meistergesang, Γαλλιστί: Maitres chanteurs) τὸ διασημότερον τῶν ὁποῖων ὑπῆρξε τὸ τῆς Νουρεμβέργης, λαμπρυνθὲν κυρίως ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἰωάννου Σάξ. Τὰ μέλη τῶν σωματείων αὐτῶν ἐξελέγοντο μεταξὺ τῶν μάλλον ἀνεπτυγμένων τῶν διαφόρων συντεχνιῶν, κυρίως μεταξὺ τῶν ὑφαντῶν, ὑποδηματοποιῶν καὶ διφθεροῦργων. Ἐκαστον τῶν σωματείων εἶχε καὶ σχολὴν προπαρασκευαστικὴν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἠσκούτο οἱ μαθητευόμενοι εἰς τὰς τῆς Ποιήσεως καὶ Μουσικῆς, ἀνακηρυσσόμενοι μεθ' ὀρισμένον χρόνον διδάσκαλοι (Maitres chanteurs) κατὰ τὴν διαγωνισμοῦ, τοῦ ὁποῖου

Εικὼν 1.

φαίλοστές του. Ἐν τῷ μεταξύ ἐννεμφεθῆ την Cunegonde Creuser. Ἐξ ἧς ἀπέκτισον ἑπτὰ τέκνα. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς, ὁ Σάξ εἰς ἡλικίαν ἐξηκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν, ἐννεμφεθῆ ἐκ νέου κόρη, μόλις ἀριθμοῦσαν δέκα καὶ ἑπτὰ ἀνοήσεις!

τὸ ἐπαθλον ἦτο ἀργυρὰ ἄλυσος, ἀφ' ἧς ἐκρέμετο μετὰλλιον φέρων τὴν εἰκόνα τοῦ Προφητάναντος Δαυὶδ. Ὁ Ἰωάννης Σάξ, ἀφοῦ ἐπὶ τριετίαν ἐφοίτησεν ἐν τῇ προπαρασκευαστικῇ τῶν λυρικῶν ποιητῶν σχολῇ τῆς Νουρεμβέργης, ἤρχισε κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς του, τὴν ἀνά τὴν Γερμανίαν περιοδεῖαν του ὡς ἐργάτης ὑποδηματοποιός, ἐπισκεφθεὶς πλείστας ὄσας Γερμανικὰς χώρας καὶ φοιτήσας εἰς ὄλας τὰς σχολὰς τῶν ποιητῶν, ἄς συνήνησε. Κατὰ τὸ 1516 εἰς ἡλικίαν εἰκοσι καὶ δύο ἐτῶν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν γεννέτειραν, ἔνθα, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀνηγορεύθη κατόπιν διαγωνισμού maître chanteur, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἴδρυσεν ἴδιον ὑποδηματοποιεῖον καὶ ἔκτοτε ἀφοσιώθη εἰς τὴν ποιήσιν, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ παρατήρη τὰ καλαπόδια του, καὶ τῆς

Die Narren Abschneiden, ἧτις καὶ παραστάθῃ κατὰ τὸ 1874 ἐπ' εὐκαιρίαν τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος του. Ἡ καταπληκτικὴ δημοτικότης τῶν ἔργων τοῦ Σάξ παρήγαγε καὶ πολλοὺς ἄλλους μιμητὰς αὐτοῦ, εἰς τὸν ὥστε ὄλιγον κατ' ὄλιγον ἀνεπτύχθη εἰς μέγιστον βαθμὸν ἡ πρός τὸ θέατρον ἀγάπη τῶν Γερμανῶν. Εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἔργων τοῦ ἐνδόξου ὑποδηματοποιοῦ οφείλεται καὶ ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ πρώτου θεάτρον ἐν Νουρεμβέργῃ, τῆς ὁποίας τὸ παράδειγμα ἠκολούθησαν εὐθὺς κατόπιν καὶ ἄλλαι τῆς Γερμανίας πόλεις. Ἐνα τῶν κυριωτέρων προσώπων τοῦ περιήρμου μελοδράματος τοῦ Βάγνεο: «Les maîtres chanteurs» εἶναι καὶ ὁ Χάνας Σάξ. Τὸ μελόδραμα αὐτὸ ηῤύτχησα νὰ τὸ ἀκούσω ἀπὸ τῆς ἐν Παρισίους σκηπῆς τῆς Ὁρέτα τῷ 1889. Τὸν ὄλιον τοῦ Χάνας Σάξ ὑπεδέθη τότε ὁ διάσημος βαρῦτονος Delmas, τοῦ ὁποίου καὶ τὴν εἰκόνα ἐν τῷ ρόλφ αὐτῷ παραθέτω.

Εικὼν 2.

Ὁ Χάνας Σάξ ἀπέθανε τῷ 1576 ἐν ἡλικίᾳ ὀγδοήκοντα καὶ δύο ἐτῶν. ΝΙΚ. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

ΑΠΟΚΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Μεῖ ὀλιον τὸν πόλεμον, μὲ ὄλας τὰς στερηθείς καὶ τὴν ἀκρίθειαν, οἱ Ἄθηναῖοι εὐρήκαν καιρὸ νὰ διασκεδάσουν ὁ μερικὸν δημοσίους χοροὺς. Ἡ ἀστυνομικὴ δάταξις ἀπηγόρευσε τὰς προσοπίδας καὶ φρικὰ εἰς τοὺς δρόμους δὲν ὑπῆρχε καμμί κίνησις, ἀλλὰ οἱ χοροὶ τοὺς ὁποίους ἴδωκαν τὰ σοματιὰ ἐπίτυχον ὑφ' ὄλας τὰς ἐκπνεύς, κινήσεως, ζωηρότητος καὶ εὐθυμίας. Ἰδίως ὁ ἐτήσιος χορὸς τῆς Ἐταιρείας τῶν Συγγραφέων εἶχε, ὄπως πάντοτε, τὰ πρωτεία. Εἰς τὴν αὐθουσαν τῶν Ὀλυμπίων, μὲ πολὺ γοῦστο στολισμένη, ἐχόρευεν καὶ ἐτέλειαν ὄλαι αἱ Ἄθηναί με μέρω πρωτοφανέας.

Ο ΒΑΡΥΤΟΝΟΣ ΔΕΛΜΑΣ ὡς ΧΑΝΣ ΣΑΞ

Οἱ θεατρικοὶ συγγραφεὶς ἐξέδωκαν καὶ ἐφέτος τὴν ἐτησίαν ἐφημερίδα τὸν ὁ «Φῶρος». Ἡ ἐξοφρητικὴ αὐτῇ ἐφημερίδα εἶναι γεμάτη πνεῦμα καὶ σκεπτικὰ κανεῖς, ποῦ εὐρήξαν τὴν δρεξὶν οἱ συγγραφεὶς νὰ γράψουν τὰ πλέον ἐξωφρενικὰ πρῆγμα. Χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Εἰκονογραφήμενης» παραθέτομεν μερικὰς περικοπάς: Ἀπὸ τῆς ἀγγελίης τοῦ «Φῶρος». Ζητεῖται Ἰδέις δεσποινὶς διὰ παραμάνα. Δὲν ζητεῖται ἐπιτήρησις, ὁδὸς Σκουρῶ 246. Ἀπωλόθη ἡ σῆσις τοῦ κ. Σουράνης. Παρακαλεῖται ὁ εὐρὸν αὐτῆν νὰ... μὴν τὴν φρέσθ καὶ ἀμειψθῆσται γενναίως. Νέος κωφάλαος ζητεῖ θέον ὄμιλε τὴν γαλλικὴν, ἀγγλικὴν καὶ ἰταλικὴν. Ζητεῖται παραμάνα μὲ ἀβήθρον γάλα... Νεοτὲ. Ἐχρηστέηρον. Θεορῶ καθῆκνν μὸν νὰ ἐκχωρῶ καὶ δημοσίᾳ τὴν ἐννομιστήν μου πρὸς τὸν ἔσορον λατρὸν τῆς πόλεως μας κ. Ι. Χαρικλὴν διὰ τὴν ἐπιτυχῇ ἐγγεγρασὶον ποῦ ἐξέτελεσον ἐπὶ τῆς μακαριτίδος συνῶνον μου. Ὁ ἐννομιστῶν Π. ΚΑΤΡΗΣ

Ἄπὸ τὰς εἰδήσεις τῆς. Αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Πάτοσις. — Ἀληθὴς μέρημα ἔβρο τῆς πόλεως ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ κ. Πάτοσις, ὅπως ὀβνόνται οἱ φανοὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ τὴν ἡμέραν. Κατόπιν τούτου ἐγνωσθῆ ὅτι ἡ «Ἐφημερίς τοῦ Φῶς» ἔδωκεν. Λέγεται ὅτι εἰς τὴν ἴδιαν ἀπόφασιν προῖθη καὶ ὁ ποιητῆς τῆς «Τραγωδίας τῆς Ζήλειας» κ. Λαίτης. ... Λάμης.

Μεῖ ἴσων δὲ χαρὰν πληροφορομένομα ὅτι ἐπὶ τῆς ὀβέσεως τῶν φανῶν διωρίσθη ὁ κ. Λροσίνης, εἰδικὸς διὰ τὰ «Φωτορὰ οκοιδία». Πάντως ἐπιμένομεν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔνοιόμαον εἰς διὰ τὰ μὴ ἐκδοθέντα φύλλα μας, ὅτι ἡ ὀβέσις τῶν φανῶν πρέπει νὰ ἀνατεθῇ εἰς ζήτην ἀποστολήν, ἡ ὁποία μάλιστα νὰ κληθῇ ἐκ Σκωτίας.

Ἐφθάσαν καὶ ἐναπεθηκῆθησαν εἰς τὸν Πειραιᾷ ἔξ χιλιάδες κιβώτια βαφῆς διὰ οπανοὺς, προσερχόμενα ἐξ Ἰσπανίας, τέσσαρα κοφφίνα μαριδὲς τοῦ Φαλῆρον προσερχόμενα ἐξ Ἀλγερῶν 4 χιλιάδες τόννοι (δρέξαι, βαρεῖται καὶ περιποιημένοι) διὰ τὸ τυπογραφεῖον τοῦ «Φῶρον» (Τρομπελαί) 6 χιλιάδες ἀγὰ Σβάρνας μετὰ ἰσαριθμῶν πτηνῶν ἐντὸς αὐτῶν ἐν αἰσῆτον τῆς ἀπολύτου ἀσφαλείας, ἄνευ θεῖον καὶ μετὰ μῆας θέσις καὶ δύο ἀνευθῶν ἐν ὄρα γάμον 200 κιβώτια σῆκα ἀπὸ Καλὰ-μας, διὰ Κακὰ-μας 3 κοντιὰ ἀπὸ κρέας 356 1/2 γεροντοκόρα στεριλιζέ.

Λάδι! Λάδι! Ἀκόμη ἐξακολουθεῖ νὰ μὴν ἐκχωρεῖς τὸ ζήτημα τοῦ ἐλαίου, ἐνθ' αἱ ἐλαῖαι δὲν μόνον πλέον ἐκχωρεῖς εἰς τὰ δένδρα τὸν καὶ ἐραδίοθησον. Δὲν ἐραδίοθησον μόνον οἱ ἔμποροι τοῦ ἐλαίου, διότι, ἐνθ' ἀφ' ἑνὸς ἀποκρίπτομεν αὐτὸ, ἐξ ἄλλου πάλιν ὑπόσχονται ὅτι εἰνε ἐτομοὶ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς πᾶσαν θουσιαν. Ἀλλ' ἡμεῖς, κύριοι λαδόμετορι, ἐλαῖον θέλομεν καὶ οὐ θουσιαν, διότι δὲν εἰνε δυνατὸν πλέον νὰ ἐξακολουθήσομεν ζῶντες ἐλαῖον θεοῦ.

ΑΙ ΠΑΛΑΙΑΙ ΑΘΗΝΑΙ ΤΟ ΑΓΙΟΤΑΦΙΤΙΚΟΝ

Τὸ μυστηριωδέστερον καὶ ἱερώτερον σέμνωμα τῆς ὑπὸ τοὺς βορείους βράχοις τῆς Ἀκροπόλεως παλαιᾶς συνοικίας, ἡ ὁποία ἐπισήμως φαίνεται ὅτι ὀνομάζετο ἄλλοτε Γεραλία καὶ λαϊκῶς ἕως σήμερον Ριζοκαστρον, εἶνε ὀμολογουμένως τὸ Ἀγιοταφίτικον Μετόχι. Πρὸς αὐτὸ μὰς ἀνεβάζουν καὶ εἰς αὐτὸ μὰς εἰσάγουν τὰ μαρτάλαια τὸν πλατύκαλα, κατὰ λυθοκόλλητα μικροσπιπέδα, τὰ ὁποία συγχρόνως εἶνε προωριόμενα καὶ νὰ ἐκχωρῶσιν τὸ Ἀγιοταφίτικόν αὐτὸ ἀπὸ τὸν χώρον τοῦ μακαριτῆ γαιτόνως του, Ἀγίου Ἰωάννου, τοῦ Μαγιοτῆ, διὰ τὰ ὁποία θὰ γράψωμεν ἄλλοτε. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἀγιοταφίτικου τιμάται ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων καὶ αἱ γνωσταὶ μέχρι τοῦδε περὶ αὐτοῦ πληροφορίαι συνοφίζονται εἰς τὰ ἔξης: Ἡ ἀρχαῖη τοῦ ἱστορία δὲν ἐγνωσθῆ ἀκόμη. Κάποια ὀμως διασθησις μοῦ ψιθυρίζε, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς οἰκογενειακῆς Ἐκκλησίας τῆς Αὐτοκρατορίαςσις Εἰρήνης. Κατὰ τοὺς ἀιώνας τῆς Τουρκοκρατίας ἐφύσκειται εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ Δημητρίου Κολοκύνθη — κτημὰ του ἦτο φαίνεται καὶ ἡ Κολοκυθὸς κατὰ τὸ πέρεις τῆς ἐκκλησίας τῆς μέρους πάντως — παρὰ τὴν ἀντίθετον γνώμη, ὅτι πρόκειται ἐπὶ τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων τῆς ἀνω πόλεως. Ἄν ἔξη καὶ ὁ Κολοκύνθησις βασιλικὰ δικαιώματα, τὸ ἀγνωστοῦμεν. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἀγιοταφίτικου, περὶ τῆς ὁποίας ὀμιλοῦμεν τώρα, κατ' ὀρθοσυν εὐτυχῶς νὰ διατηρήσῃ τὴν δρομικὴν διαγραφὴν τῆς, ποῦ διαλάλει τὴν ἡλικίαν τῆς, ὡς κτηρίου τῶν πρώτων Χριστιανικῶν αἰώνων. Ἐνα Πατριαρχικὸν σιγγίλιον τοῦ 1651 εἶνε γνωστὸν, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Κολοκύνθησις αὐτὸς προσέφερε καὶ τοὺς Ἀγίους Ἀναργύρους, προνοικιῶν τὸ ἐκκλησίον, καὶ ὄλην του τὴν περιουσίαν διὰ νὰ ἰδρυθῇ γυναικεῖον Μοναστήρι.

Οἱ Ἄγιοι Ἀναργύροι, φαίνεται ὅτι, κατὰ τὴν Βενετικὴν εἰσβολὴν τοῦ 1687 καὶ τὴν ἐπακολουθήσαν ἐρημίσιον τῆς πόλεως ἐπὶ τίνα χρόνον, ἐγκαταλειφθέντες καὶ αὐτοὶ καὶ ἐρειπωθέντες, περιήλθον κατόπιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ἀγίου Τάφου πρὸς τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν διανομῆς ἐν αὐτοῖς τῶν παρεπιθιμότων ἐκείσποτε Πιτῶρον. Οἱ δὲ Ἄθηναῖοι κατεῖχον ἀπὸ μεγάλου σεβασμὸν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτούς τῆς Ἄγιος Γῆς μετὰ τῆς ὁποίας καὶ ἱστορικοὶ καὶ οἰκογενειακοὶ λόγοι τοὺς συνέδεσαν, ἀφοῦ ἐτιμῆθησαν καὶ ἐτίμησαν τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον Ἀθηναῖοι ἱεράρχαι.

Εἰς τοὺς Ἀγίους Ἀναργύρους ἦσαν οἱ τάφοι τῶν Ἀθηναίων Παλαιολόγων, ὁπως διὰ μίαν ἄλλην ἀπὸ τὰς διακλαδώσεις των καὶ ἡ Ἄγιος Θωμᾶς στὸ Βουσακί. Ἐνα συγκλητικὸν μοιρολόγιον καὶ ἑνα ποίημα τῶν παλαιῶν χρόνων διαμνησκῶν τὸν θάνατον μῆς Παλαιογιάν, Ὁρσας ὀνόματι, καὶ τὴν νεκροφάνειαν μῆς ἄλλης, τῆς Κυράστας. Ἀς ὀμιλήσομεν πρῶτον διὰ τὴν Κυράσταν.

Ἡ νύμφη αὐτῆ τῶν Παλαιολόγων τῶν Ἀθηνῶν, παθοῦσα ἀπὸ νεκροφάνειαν, ἐτάφη ζωντανή. Φαίνεται δὲ ὅτι συνήλθε μῆσα εἰς τὸ μνημὰ τῆς καὶ ἐπόνταξε ζητοῦσα βοήθειαν. Ἡ γρηὰ κελλιώτισσα τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων ἤκουσεν, ἀλλ' ἐφοβήθη νὰ πλησιάσῃ. Ὅταν δὲ μετὰ τρία ἔτη ἤνοιξαν τὸ οἰκογενειακὸν κοιμητήριον, διὰ νὰ γείνη ἡ συνήθησις πλῆθος τῶν ὄστων, εὗρον τὸν σκελετόν τῆς εἰς θέσιον, ἀποδεικνύουσαν, ὅτι προσεπάθησε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ ζητήσῃ βοήθειαν. Οἱ γνωστοὶ στίχοι τοῦ μοιρολογίου αὐτοῦ εἶνε οἱ ἔξης: Κυρά Κυράστα τοῦ Νηρη, Κυρά Παλαιογιάν, πὸς ἐκατακομῆσαι ὁ σκελετὸς καὶ ἐπιμήσει μὲς τὸ μνημα, στ' ἀσάραστα, σὰ σκελετὴν καὶ σὰ κοιναρχαγίμενα, καὶ δὲ σοῦκαμ' ὁ Κύρης σου καρέκλα ζεντεφέντα; — Ἀνάθεμα τὴν Καλογρηά, π' ἀκούσει τὴ φωνὴ μου καὶ δὲν τόπυ τοῦ Κύρη μου! δὲ νᾶχα τὴ ζωὴ μου. Ἡ δὲ θλιβερὰ ἱστορία τῆς Ὁρσας εἶνε ἡ ἔξης: Ἡ Ὁρσα Καλογρηά περὶ τὸ ἔτος 1700 ὀπανδρεῦθη Παλαιολόγον τινὰ, Ἀθηναῖον λατρὸν.

Κατόπιν εὐτυχῶς συμπίσεως σαράντα ἐτῶν, μὴ ἴμερα, στὰ καλὰ καθόμμενα, λέγει ἡ Ὁρσα εἰς τὸν ἀνδρα τῆς, καὶ τὸν παρακαλεῖ, ὅταν θὰ ἀποθάνῃ, νὰ τὴν θάψουν εἰς τὸ μητροκὸν τοῦ σὺνῶνον τῆς κοιμητήριον τῶν ἐθνομαρτύρων Διμῶνον, εἰς τὸν Ἄγιον Θωμᾶν, καὶ ὄχι εἰς τὸ πατρικὸν του, ποῦ ἦτο εἰς τοὺς Ἀγίους Ἀναργύρους. — Τὶ ἰδέες εἶνε αὐτές, ποῦ σοῦ περνοῦν ἀπὸ τὸ κεφάλι; τῆς εἶπεν ὁ γιατρός. Κοινησὸν ἀπ' τὸν τόπο σου!... Ἐσὺ εἶσαι μὰ χαρὰ.

Καὶ ἐν τούτοις μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἠθελοῦσεν ἡ Ὁρσα καὶ ἀπέθανεν. Ἐπειδὴ δὲ πρὸ ὀλίγον χρόνον εἶχεν εἰς τοὺς Ἀγίους Ἀναργύρους παρῆ κάποιαν νύμφην τὸν, ἐτάφη αὐτῇ, συμφῶνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς, εἰς τὸν Ἄγιον Θωμᾶ.

Τὴν θρηνεὶ λουτὸν ὁ ἱατρός εἰς τὰ ξώφυλλα ἐνὸς Γαληνοῦ, ὁ ὁποῖος περιεσῆθη. Τῆς γράφει περὶ στροφάς, ποῦ ἔχουν τὴν ἀξία τῆς εἰλικρινείας καὶ στίχους του. Μαζὶ ὀμως με τοὺς ἰδικούς του στίχους προσθέτει καὶ ἑνα παλαιὸν μοιρολόγι τῶν Ἀθηνῶν, ἑνα ἀδάμαντα τῆς Ἀθηναϊκῆς λαογραφίας: Τῆς πικρὰς τὸ ἄπιστο νερό, τοῦ Χάρον τοῦ ποτάμι, κάτω στὸν Ἀθῆν ἀναβρεῖ, στὸ φλογισμένο τόπο. Ποιτῆς δένδρα ἀνήλιαστα, κατακαυμένους κήπων. Τὰ δάκρυά μου τὰ θλιβερὰ τὸ συγκροκματίζων. Λέγουν το βροῦση χωριοῦς καὶ ἀλημονιάς πηγάδι, πίνουν κοράσια καὶ ἄγορα καὶ ἀλημονοῦν τὸν κόσμο, πίνουν ἡ μάνας ἡ γυναικας καὶ ἀλημονοῦν τὰ τέκνα. Τέτοιον νερό ἦμεῖς Ὁρσα μου καὶ ἀποληρομήγηές με. *

Πρὶν φῖγομεν ὀμως ἀπὸ τοὺς Ἀγίους Ἀναργύρους, φανερόνομεν καὶ ἑνα μουσικὸν των. Τὸ Μοναστήρι αὐτὸ εἶχε ἑνα λαοῦμι, διὰ νὰ κρύβονται μέσα ἡ νὰ καταφεύγουν εἰς γειτονικά σπῆτια, ὅταν ὑφίσταντο καταδιώξιν τινα ἀπὸ τοὺς ἄλλοφύλους, οἱ Καλόγηροι ἢ ἡ Καλόγηρες — ἄλλοτε δηλ. οἱ μὲν καὶ ἄλλοτε αἱ δὲ — ὡς στόμιον δὲ τοῦ λαγομιοῦ αὐτοῦ ἐχρησισμεν ἑνα πηγάδι, εἰς ἑνα σημειον τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε ἡ μουσικὴ ὀπη. Μὰ φορὰ, εἰς νεωτέρους χρόνους, ἑνας Ἐσαρχος τοῦ Ἀγιοταφίτικου, ἔλαβε δῶρον μὴ μεγάλη συναγριδα καὶ ἐπειδὴ ὑπῆρχε φαί διὰ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην, εἶτε καὶ ἐκρέμασαν τὴν συναγριδα εἰς τὸ πηγάδι καὶ μετὰ ἡμέραν ἐκεῖνη. Τὸ ἔμαθεν ἑνας φίλος του γειτόνας, ἀπὸ τὸ σῆπι τοῦ ὁποίου ἐπερνοσε τὸ λαγοῦμι καὶ συγκοινονοῦσε καὶ μετὰ τὸ πηγάδι του καὶ ἐκρέμασαν ἑνα παιδί, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὸ λαγοῦμι ἐπῆρε τὸ ψάρι τοῦ Ἐσαρχου. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐπροσκάλεσε τὸν Ἐσαρχον εἰς γέυμα. Τοῦ παρέθεσε λουτὸν τὴν περιήρμον συναγριδα βραστήν.

Ὁ εὐλογημένε τοῦ λέγει ὁ Ἐσαρχος. Τὴν εὐχὴ μου νᾶχης. Εἶχα ἐπιθυμήσῃ ψάρι. Καὶ τὸ περιεργον εἶνε, ὅτι χθὲς μοῦ εἶχαν σταίλη δῶρον ἑνα ψάρι, ἴσα με αὐτὸ ἀπάνω κάτω, καὶ τὸ ἐκρέμασε στὸ πηγάδι. Ἀπὸ ἐκεῖ ὀμως ἔπεσε φαίνεται στὸ νερό, καὶ τραχοῦμεν, ὅπως εἶνε, τῶρα. — Καὶ ἴμεῖς, δεσποτὰ μου, στὸ πηγάδι μας τὴν ψαρέψαμε τὴ συναγριδα αὐτῇ, καὶ λέω πὸς θάνα ἡ ἴδικη σου. *

Ὅταν ἡ ψυχὴ σας καταλήφθῃ ἀπὸ μουσικοπάθειαν καὶ νοσταλγίση τὴν ἱερότητα τῶν παιδικῶν τῆς ἡμερῶν, μόνον καὶ ἀγνώριστοι ἀποσυρῆθη εἰς μίαν γωνίαν τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, ν' ἀκούσῃ τὴν λειτουργίαν, τὴν Βυζαντινὴν Ἀγιοταφίτικὴν λειτουργίαν, μέσα στὴν θαμνάδα τῶν καντηλιῶν καὶ τῶν γησιῶν κεργῶν τῆς Ἀττικῆς μέλισσας καὶ θὰ αἰσθανθῆτε τότε νὰ δονοῦν τὰ στήθη σας κπιτηματα ἀσυνήθων, ἀν μὴ φρυγαδευθέντων ὄλας ἀίσθημάτων. Δ. Γ. ΚΑΜΠΟΥΡΓΟΛΟΥΣ

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΟΛΟΪ ΤΗΣ ΣΙΦΝΟΥ

ΠΟΛΛΑΙΣ φορὰς ἑνα ἀθῶοτατον τυπογραφικὸν λάθος δίδει ἀφορημὴν εἰς εὐνοῦτερος λόγους καὶ καναδάς καὶ μαλλοῖματα μετὰ τῶν γραφῶν. Εὐτυχῶς οὐτε ἐγὼ, οὐτε ὁ φίλος μου Δ. Γ. Κ. εἰμένα φτιασμένοι διὰ μαγαριώματα, καὶ ἡ ἡλικία μας πειτὲ δὲν μὰς δίδει τὸ κουργίον διὰ τοῦτον εἶδος ἀγῶνας. Διὰ τοῦτο, ἀφ' οὔ τὸν εὐχαριστήσω διὰ τὸ τόσον εὐμορφο σημειώματ, τὸ εἰς τὸ προηγούμενον τεχῶς τῆς «Εἰκονογραφήμενης», πιστεύω ὅτι θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ προσθέσω δύο λέξεις ἐπὶ τοῦ σημειώματος ἐκεῖνου, τὸ ὁποῖον προήλθεν ἀπὸ ἑνα παρῶραμα. Ἄντι δηλ. νὰ γραφῆ εἰς τὸ «περὶ τῶν ζυμοπέτων τοῦ πάπνου» ἡμέτερον ἀρθροῖδιον ἡ λέξις ἀρχοντολοῖ, ἐγράφητ, ἄγνωστος εἰς ἐμὲ ἀρχοντολοῖ.

Καὶ περὶ μὲν ἀξιώσεως εἰς οἱ ἀρχοντικὸν κ.τ.λ. οὐδὲ λόγος νὰ γίνετα. Ἀπὸ τὸ δὲν πρόκειται προφανῶς περὶ τούτου. Ὑπεσῆμαινα διὰ τῶν γραφῶντων καὶ περιελάμβανον ὑπὸ τὴν λέξιν ἀρχοντολοῖ πάντας τοὺς προκρίτους, ἀσέτως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀρχοντίας καὶ ἐνγενείας. Πάντες λοιπὸν οὗτοι οἱ προκρίτες καὶ προσοτι εἰς τὴν Σίφνον ἔφερον εἰς ἐνδείξιν τῆς θέσεως των τοὺς ζυμοπέδες καὶ τὸ ψέσι τὸ σπῆθηες. Τοιούτους παιδι μικρὸ ἐν Σίφνφ προσέβλεπον μετὰ εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ ἀρεστούς. Πρῶτα-πρῶτα τὸν γειτόνα μῆς εἰς τὰ Ἐξάμελα Παυλάκη, λόγιον ἀρχετὰ, γράφοντα καὶ στίχους, ὅστις μὰς ἔγραψε καὶ τὰ Κάλαντα τοῦ Δημάρχου, τοῦ Σχολάρχου, τοῦ Εἰρηνοδίκου, κατὰ τὴν τοπικὴν συνήθειαν, καὶ τοῦ ὁποίου ἐνθυμοῦμαι ἐν δίστιχον εἰς τὸν ἐπαρχον Καλαμίδαν, ἐπισκεπτόμενον τὴν Σίφνον εἰς ἐνίσχυση τῆς ἐτέρας των ἐκεῖ πολιτικῶν μεριδων, ἀντιθέτου τῆς τοῦ Παυλάκη: «Μιλισέρδε», Καλαμίδα, σοῦ εἰχαριστῶ τὸν κόπον. Πρὸ πολλοῦ σὲ περμένει μὴ φορῆτα σ... ανθρώπων».

ὄπερ δὲν ἐδίστας νὰ ἀπαγγεῖλῃ ἀπὸ τοῦ δώματος τοῦ κελλαρίου του πρὸς τὸν διὰ τῆς κάτωθεν τούτου παρερχομένης ὀδοῦ διερχόμενον Ἐπαρχον. Πλὴν τοῦ Παυλάκη ἐνθυμοῦμαι τὸν γέρο Πρόκον εἰς τὸ Σκαυρὶ καὶ τὸν γέρο Κορονέλλον, τὸν Καμπάνην ἢ Πανώρσον εἰς τὸ Κάστρο. Καὶ εἰς ἄλλα νησιὰ ὑπῆρχον τοιοῦτοι, ὡς εἰς τὴν Νάξον. Εἰς τὴν Ἀνδρον περισσότεροι, ἀν, ἰδῶν, ἐνθυμοῦμαι τὸν Καίρην τὸν καὶ Παρόδον ἐπιλαοῦμενον, τὸν Καίρην Ὁρφανόν, τὸν γέρο Καμπάνην, ἄνευ τουρλοτοῦ φρεσιῶν ἡ καλακίου, προκρίτους δὲ. Αὐτοὶ ἦσαν πρόκριτοι τοῦ νησιου, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἐνεφανίσθη τὸ καλακί ἢ τὸ τουρλοτὸ φρεῖ εἰς ἐνδείξιν ἐνγενείας, ἢ εἰς ἐνδείξιν τῆς θέσεως τοῦ προκρίτου. Τοὺς λόγους μου τούτους βεβαίωσι καὶ οἱ ἰδόντες τοὺς σεβασμῶνας (αὐτοὺς γρόντας νησιώτας, οἱ ἰδόντες περιηγητὰ, ὡς ἔγραψα καὶ εἰς τὴν ἐρηνομένην μου διατριβήν.

* Καλὸς ὄρισος (Ἀλβανιστὴ). ΙΑΚ. Χ. ΔΡ.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΟΪΔ

Ο 1917 ἐνεκαίνισε διά τὴν Ἑλλάδα ἐν νέον, σπουδαιότατον καὶ τελείως μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρμελημένον καὶ σχεδὸν ἀγνοουμένον ἠὲν ἰσχυρὸν ἐργασίαν. Τὴν ἀσφαλιστικὴν ἐπιχειρήσιν. Ἡ ἀξίαις τῶν κατὰ θάλασσαν κινδύνων, κοινῶν καὶ πολεμικῶν, προκαλέσασα τὴν καταπληκτικὴν ἀξίησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν καὶ ὁ πολλαπλασιασμός τῆς ἀξίας τῶν σκαρῶν καὶ τῶν ἐμπορευμάτων ἐν σήμερον τῆν προπολεμικὴν περίοδον, ἀφύπνισεν τὸ Ἑλληνικὸν ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα καὶ ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην ἐνεφανίσθησαν πλεῖστα Ἑλληνικαὶ Ἐταιρίαι Θάλασσιων καὶ ἄλλων Ἀσφαλειῶν, αἵτινες, παρ' ὅλων τῶν ἀναπόφευκτον συναγομιζομένων, δὲν ἐδυσκολεύθησαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς των νὰ καρποῦνται κέρδη τοιαῦτα, ἅτινα μὴ μόνον πρός τὰ τὸν ἐφοπλιστικὸν ἐπιχειρήσεων θὰ ἡδύνατο νὰ συγκοιθῶσιν. Ὡς παράδειγμα δύνανται νὰ χρησιμοποιῶσιν σχεδὸν ὅλαι αἱ Ἀσφαλιστικαὶ Ἐταιρίαι, ἡμεδπαίαι καὶ ξένα.

Ὅταν καταρτῶθῃ, ὅπως μέρος τοῦ εἰς τὸ ἔξωτερικὸν μέχρι πρό τινος φυγαδευομένου ἔθνικοῦ πλοῦτον, παραμῆνῃ εἰς τὸν τόπον. Ἀλλ' ἀτυχῶς τὸ μέρος τοῦτο εἶνε ἐλάχιστον. Διότι τὰ ποσὰ τῶν ἀσφαλιζομένων θαλασσιῶν καὶ πολεμικῶν κινδύνων εἶναι τόσοσ καταπληκτικῶς ὄγκωδῃ, ὡστε οὐδὲ αἱ σήμερον λειτουργοῦσαι, οὐδὲ ἄλλαι τόσαι Ἀσφαλιστικαὶ Ἐταιρίαι ἀν ἐλελιτοῦργον, δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ τὰ καλύψωσιν ἐξ ὀλοκλήρου. Διότι κάθῃ Ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρία δὲν δύναται νὰ κολλήτῃ διὰ Λογισμὸν τῆς παρὰ περιορισμένου μόνον ποσόν, δι' ἕκαστον χωριστὸν κινδύνον, δηλαδῃ, εἴτε δι' ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σκάφος, εἴτε τὰ ἐμπορευμάτα τὰ μεταφερόμενα διὰ τοῦ ἰδιοῦ σκάφους—Ιστιοφόρον ἢ ἀτμοπλοῖον—. Τὸ πρῶτον δὲ τὸ ὑπ' αὐτῆς κατοικουμένον ποσοῦ εἶνε ἠναγκασμένη νὰ τὸ ἀντασφαλίῃ παρ' ἄλλαις Ἐταιρίαις. Καὶ ἐπειδὴ τὰ ποσὰ ταῦτα εἶνε τεράστια, αἱ ἀντασφαλίαι ἐγίνοντο ἐξ ἀνάγκης εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Ὅταν αἱ ἀναπόφευκτοί βαθδύτητες εἰς τοὺς διακονουμένους τὸν ἤμιον ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ δὲν ἐθεραπεύθησαν, ἡ δὲ χρυσοροοῦσα πηγὴ τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν πλοῦτον, ἀν ἐμοκρύνθη κατὰ τι, ἐμενεν ὅμως πάντοτε ἐπικινδύνος χαίνοσα. Ἐπρεπε νὰ κατορθωθῇ, ὅπως ὅλαι αἱ ἀντασφαλίαι γίνονται ἐν Ἑλλάδι. Ἀλλ' ἐνόπιον τῶν ἐκατοντάδων ἐκατομμυρίων, ἅτινα πρέπει νὰ κολυφθῶσιν, οὐδὲν ἐταρικὸν κεφάλαιον θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπαρκῆσῃ. Μόνον μέγας ἀριθμὸς ἀτομικῶν κεφαλῶν κεμενων ἐπὶ τὸ αὐτό, ἀνευ *συνταξιασμοῦ*, θὰ ἡδύνατο νὰ πληρῶσῃ πάσας τὰς ἀνάγκας, ἀποκομιζόνσας ὅλα τὰ μάλιστα κέρδη, ἅτινα διέφερον ἀναγκασίως τῶν χειρῶν τῶν Ἐταριῶν. Καὶ τὸ ἔθνικὸν Ἑλληνικὸν Λοῦδ' ἤλθε νὰ συντελέσῃ τὸ μέγα τοῦτο ἔργον.

Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ ἔθνικοῦ Ἑλληνικοῦ Λοῦδ', οὐτινος προϋστάνται πρόσωπα ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων εἰς τὰ οἰκονομικά, τὰ ναυτικά καὶ τὰ ἀσφαλιστικά τῆς χώρας εἶνε τόσοσ πολυπλόκος ἑσωτερικῶς, ὅσον ἀπλούστατος εἰς τὰς μετὰ τοῦ κοινού σχέσεις του.

Ἐκαστος κεφαλαιοχόος, διαθέτων ἀπὸ πέντε μέχρι πεντήκοντα χιλιάδων δραγμῶν, δύναται νὰ γίνῃ *συναντασφαλιστής* τοῦ ἔθνικοῦ Ἑλληνικοῦ Λοῦδ' ὑπὸ τοῦς ἑξῆς ἐν γενικαῖς γραμματαῖς ὅροις :

Ἐκαστος συναντασφαλιστής *συμμετέχει εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ὑπὸ τοῦ Ε. Ε. Α. καλυπόμενους κινδύνους*. Συμμετέχει ὅμως εἰς ἕκαστον κινδύνον (δηλαδῃ εἰς ἕκαστον πλοῖον ἢ φορτίον) μόνον μέχρι τοῦ ἐνός δεκάτου τοῦ ποσοῦ, ὅπερ καταθέτει ὡς ἐγγύηση. Δηλαδῃ ἕκαστον μεριδιὸν τῶν Δρ. 5,000 συμμετέχει εἰς ἕκαστον κινδύνον μέχρι Δρ. 500 κατ' ἀνάστατον, εἰς τρόπον ὡστε ἡ ζῆμία, ἢν δύναται νὰ ὑποστῇ ὁ συναντασφαλιστής ἑξ ἐνός ναυαγίου, δὲν δύναται νὰ εἶναι ποτὲ μεγαλύτερα τῶν Δρ. 500 δι' ἕκαστον μεριδιὸν του. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως ἡ ζῆμία θὰ εἶνε πάντοτε ὀλιγώτερά τῶν Δρ. 500, διότι σπανίως συμβαίνει νὰ εἶναι ἤδη χρησιμοποιοθῇ τὸ ἀνάστατον ὄριον τῶν Δρ. 500 κατὰ μεριδιόν.

Ὁ συναντασφαλιστής *συμμετέχει εἰς ἀπεριόριστον ἀριθμὸν κινδύνων* (διὰ Δρ. 500 κατ' ἀνάστατον εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν) καὶ εἰσπράττει τὰ ἀσφάλιστα ὅλων αὐτῶν τῶν κινδύνων, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι ὑθύνῃ ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει διὰ ποσὸν μεγαλύτερον τῆς ἐγγυητικῆς καταθέσεώς του καὶ ἐνός μέρους τῶν κερδῶν, τὰ ὁποῖα ἐκαρπῶθῃ. Εἰσπράττει δηλαδῃ ἀσφάλιστρα, ἅς ὑποθέσωμεν, διακοσίας δραγμῶν κινδύνων, ἠτοι ἀσφάλιστρα ἐπὶ ἐκατὸν χιλιάδων δραγμῶν, χωρὶς νὰ διακινδύνετῃ παρὰ ποσόν, ὅπερ καλύπτει μόνον τοὺς δέκα ἐξ αὐτῶν, ἠτοι πέντε χιλιάδας δραγμῶν καὶ μέρος τοῦ κέρδους του.

Κάθε ἐταρῖαν δίδεται ἁ/σμοὺς εἰς τὸν συναντασφαλιστήν, ὅστις εἰσπράττει τὰ τυχόντα κέρδη του, μείον τοῦ ἐνός τεταρτίου αὐτῶν, ὅπερ προστίθεται εἰς τὸ ἐγγυητικὸν του κεφάλαιον καὶ τὸ ὅποσιον δύναται νὰ ἀποσῶρῃ εἰς τὴν λῆσιν τῆς συμβάσεως καὶ τῶν καλυφθέντων κινδύνων. Δύνανται ὅμως ὁ συναντασφαλιστής, συμφωνῶς πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ Συμβολαίου του, νὰ λῆθῃ τὴν σύμβασιν, ὅταν δὲν τῷ εἶνε ἐπιωφελέσῃ. Ὁ συναντασφαλιστής *εἶναι τὸ δικαιοῦμα, προσερχόμενος εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ε. Ε. Α. νὰ λαμβάνῃ κάθε στιγμὴν γνῶσιν τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν του, τῶν κινδύνων εἰς τοὺς ὁποῖους συμμετέχει, τῆν εἰσπράξιν του καὶ πάσαν πληροφορίαν, ἡτις τὸν ἐνδιαφέρει.*

Ἡ ἐγγυητικὴ κατάθεσις ἀποφέρει τὸκον 2%^o. Συγχρόνως αἱ Τράπεζαι Ἰονικῆς, Ἀθηνῶν καὶ Λαϊκῆς, δέχονται κατοπίν συμβάσεως τῶν μετὰ τοῦ Ε. Ε. Α. χρεωγράφα ἀντὶ μετρητῶν δι' ἐγγυητικὰς καταθέσεις Συναντασφαλιστικῶν. Καταθέσεις γίνονται δεκταὶ εἰς τὴν Ἰονικὴν Τράπεζαν Λ^a, εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὴν Λαϊκὴν Τράπεζαν.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου, ἕκαστος ἰδιώτης, ἀποτέλει οὕτως εἰπεῖν καὶ ἀπὸ μίαν μικρὰν Ἀσφαλιστικὴν Ἐταιρίαν, ἢ ὁποῖα ἔχει τὸ μέγιστον πλεονέκτημα νὰ μὴ τοῦ καστῆσῃ σχεδὸν τίποτε καὶ νὰ συγκεντρωθῇ ἐν μικρῶν μέρος ἀπὸ ὅλας τὰς ἐργασίας ὄλων τῶν μεγάλων ἀσφαλιστικῶν Ἐταριῶν Ἑλληνικῶν καὶ ξένων, μεθ' ὧν συνεργάζεται τὸ Ε. Ε. Λοῦδ.

Δι' ἐτέρου συνδυασμοῦ (Κύκλος Ἐλευθέρων Ἀντασφαλιστικῶν) δύναται οἱ κεφαλαιοχῶι νὰ μετεγῶσιν τὰς ἐξῆς ἀνεκνοήσιμους κατ' ἀναλογία.

Ἀλλ' αἱ ἐργασίαι τοῦ Ε. Ε. Α. δὲν περιορίζονται ἕως ἐδῶ. Ἐρχισεν ἡδὴ τὴν καταρτίαν πλήρους Ἑλληνικοῦ Νηρογῶνον, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Ἀγγλικοῦ Λοῦδ (Lloyd's Register of Shipping) καὶ τῶν ὁμοίων τῶν ἄλλων Κράτων (Veritas). Τὸ νηολόγιον τοῦτο, τῇ βοήθειᾳ τοῦ Κράτους, θὰ ἀποθῇ ὁ πραγματικὸς καὶ ἀλόγητος γνῶμων, ὅστις θὰ ὀδηγῇ κάθε ναυτικὴν καὶ ἀσφαλιστικὴν κίνησιν τοῦ τόπου. Θὰ ἰδρῆσῃ ἰσχυροτέρα αἰθούσα συγκεντρώσεως ὄλων τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὰ ἀσφαλιστικά καὶ τὰ ναυτικά ἐν γένει καὶ ἐν ὄντι θὰ κινήσῃ καὶ κινήσῃ, ὡστε ὅλαι αἱ ἐκατοντάδες ἐκατομμυρίων, ἅτινα ἐφευγον ἕως τῶρα ἀπὸ τῶν τόπων, νὰ μείνουν εἰς αὐτὸν, διαμοιραζόμενα εἰς ὅλους τοὺς ἑνωμένους Συναντασφαλιστάς του, οἷτινες θὰ ἀποκομιζοῦν ὅλα τὰ κέρδη ἐκείνα, ἅτινα ἐκαρποῦντο οἱ ξένοι.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἔθνικοῦ Ἑλληνικοῦ Λοῦδ' κ. Γεώργ. Χρηστάκης Ζωγράφος εἶπε τὴν καλοσπίνην νὰ προβῇ εἰς τὰς ἐξῆς ἀνεκνοήσιμους πρὸς τὴν ἔτιονογραφημένην.

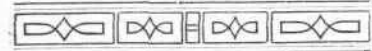
Ἡ Ἐταιρία τοῦ ἔθνικοῦ Ἑλληνικοῦ Λοῦδ' ἀποβλέπει εἰς τὴν βελτίωσιν ἐνός τῶν σπουδαιότερων κλάδων τῆς ἔθνικῆς ἡμῶν Οἰκονομίας. Ἐν τῷ κλάδῳ τούτῳ, ὡς καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις, ὑστερεῖ ὁ οἰκονομικὸς ἡμῶν ὀργανισμὸς, ὅστις, νεαρὸς εἰσεῖτι καὶ ἀναπτυχθεὶς ἐν μέσῳ ἐξαιρετικῶν δυσχερειῶν, δὲν ἡδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς τὸ πολυσύνθετον καὶ τὴν τελειότητα τῶν οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν παλαιῶν καὶ προηγμένων χωρῶν.

Ἴδου, ἐπὶ παραδείγματι, ἡ Ἐμπορικὴ ἡμῶν Ναυτιλία. Τὰ κεφάλαια καὶ τὰ πληρώματα ἔχει Ἑλληνικά. Διὰ πάντα σχεδὸν τὰ λοιπὰ, καὶ διὰ τὰς ἀσφαλίαις αὐτάς, ἐξαρτῶται ἐκ τῶν ξένων. Ἐπίσης ἀτελεῖς ἐν τῇ αὐτῇ ἔξαρτήσει εἰσὶ καὶ ἀπαντες σχεδὸν οἱ λοιποὶ οἰκονομικοὶ ἡμῶν παραγόντες. Καίτοι δὲ δὲν δύναμεθα νὰ διανοισομεν ἀμυητικῶς ἀπαντα τὰ στάδια τῆς ἀνελιξεως, ἡτις θὰ καταστήσῃ καὶ ἡμῶς ἀτάρκει, πρέπει ὅμως νὰ μὴ παραμελησωμεν ἐννοικίαις καὶ καταλήλους εἰσπράξεις, ὅπως ὑποθεθῶσιν τὸ ἔργον τῆς ἀνελιξεως.

Ἐνε δ' ἐνοικίαις ἀλλήλοισ ἢ παροῦσα στιγμῇ πρὸς διοργανῶσιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ἡμῶν κλάδου, κατὰ τρόπον ἐπιτηροῦντα ἀπάσαις τὰς ἐπὶ τούτῳ ἀνάγκας τῆς Χώρας. Καὶ εἶνε ἐνοικία ἢ παροῦσα στιγμῇ, καθ' ἣν τόσοσ βαθέως ἠθοδάνθημεν πάντες καὶ ἠθοδάνθη καὶ τὸ Κράτος τὴν ἀνάγκην αὐτοτελοῦς ἀσφαλιστικῆς διοργανώσεως, ἐπειδὴ ἔδθημιοφγήθησαν νῦν ἐν τῇ χώρᾳ μεγάλα χρηματικά ἀποθέματα εἰς χεῖρας πολλῶν καὶ οὐκ ἴσῳ ἐταρῖαν πλοιοῦν.

Ἡμεροσ δ' ἀρξίτωσ τῶν κεφαλαιῶν τούτων σκοπεῖ τὸ νέον ἴδρυμα νὰ χρησιμοποιήσῃ πρὸς τελειοποίησιν τοῦ κλάδου τῶν ἀσφαλιστικῶν δι' ἀντασφαλιστικὸν σύστημα, ἐπιτρέποντος εἰς πάντας τὴν ἀσφαλι, προσοδοφόρον καὶ γόνιμον τοποθετήσιν κεφαλαιῶν μικρῶν ἢ μεγάλων εἰς ἀσφαλιστικάς ἐργασίας, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται μάλιστα ταῦτα καὶ εἰς τὰς ἀπατάς, τὰς βαρυνούσας τοὺς μετόχους τῶν ἐταριῶν.

Ἐν προκειμένῳ τῷ ὄντι περὶ ἐξυμνηστικῶσ τῶν ἐπιδοκώμενον σκοποῦ διὰ μετοχικῶν κεφαλαιῶν, ὅπερ προηγουμένως ἐταρῖαις ἐχοῦσῆσ τὸν αὐτὸν προσημῶν, ὡς αἱ λοιπαὶ ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρίαι, ὧν προσημῶσ ἰδρῖθησαν ἡδὴ περὶ τὰς δεκαπέντε με κεφάλαια τριάκοντα περίπου ἑκατομμυρίων. Πρόκειται περὶ ἰδρυμάτος σκοπῶν καὶ ἀποστολήν ἔχοντος τὴν διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταριῶν πρὸς ἀνάληψιν θαλασσιῶν ἀσφαλιῶν καὶ οἰωνδῆσποτε ἄλλων διὰ τῆς ἐξενερέσεως καὶ τοποθετήσεως ἐν τῇ Χώρᾳ καὶ πρὸς ὄφελος τῆς Χώρας τοῦ συνόλου τῶν ἀσφαλιζομένων ποσῶν, ἅτινα ἀναγκάζονται σήμερον οἱ Ἑλληνες ἀσφαλισταὶ ν' ἀναζητῶσιν ἐν τῷ ἔξωτερικῳ. Δὲν ἀρκεῖ ὄντως ἡ ἰδρῖσις ἀνονῶν ἐταριῶν, διὰ νὰ λυθῇ πλήρως τὸ ἀσφαλιστικὸν ζήτημα παρ' ἡμῶν, διότι οὐτε δύναται, ὅπερ ὀφείλει μία Ἐταιρία, ὅσον ἰσχυρά καὶ ἂν εἶνε, ν' ἀναλάβῃ μόνη μεγάλους κινδύνους. Ἡ ἀσφαλιστικὴ διοργάνωσις βασιζέται ἐπὶ τοῦ ἀξιώματος τοῦ καταμερισμοῦ τῶν κινδύνων, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ τοιοῦτου ἀξιώματος, ἔρχεται νὰ ἐπιδύσῃ τὸ Ἑλληνικὸν Λοῦδ, διευκόλυνον εἰς τὰς Ἀσφαλιστικὰς Ἐταιρίας τὴν ἐξενερέσιν τῶν ἀντασφαλιστικῶν ἐν τῷ κύκλῳ, οὐ μόνον ἀπασῶν τῶν λοιπῶν ἀσφαλιστικῶν Ἐταριῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἰδιοτῶν. Θὰ δύναται, πράγματι, καὶ πᾶς ἰδιώτης, καταθέτων παρὰ τῷ Ἑλληνικῳ Λοῦδ μικρὰν ἢ μεγάλην ἐγγύησιν εἰς χρέμα, ἢ εἰς χρεωγράφα, καὶ συμμετέξῃ εἰς τὴν ἀντασφαλιῶσιν τῶν ὑπὸ τῶν ἀνονῶν ἐταριῶν ἀσφαλιζομένων κινδύνων, αἰθῶνόνσιν οἷτω τὴν ἀπόδοσιν τῶν κεφαλαιῶν του, ἅτινα, πλην τοῦ τόκου των, ἂν ἔχοσι καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀσφαλιῶν κέρδη. Οὕτως ἡ ἀρξάμενη ἀσφαλιστικὴ δρᾶσις, συντεπὸς διοικουμένη καὶ ρυθμιζομένη διὰ τοῦ ἔθνικοῦ Ἑλληνικοῦ Λοῦδ, θελεῖ προικισθῇ τὴν Χώραν με ἀυτοτελῆ καὶ τελείαν ἀσφαλιστικὴν διοργάνωσιν, πρὸς μάλιστα ὀφέλειαν τῆς ἔθνικῆς ἡμῶν Οἰκονομίας.».

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΪΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ: Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγουμένον τεῦχος —

ΔΕΝ εἶναι ἄλλως τε αὐτὸ ἢ μόνῃ εὐτυχία τοῦ θεατροῦ τοῦ Καραγκιόζη. Πρὸ ὀλίγου τὸ θεάτρον του τὸ ὄνομα αὐτοχρησμένον θεάτρον. Ἢλθεν ἡ στιγμή νὰ ἐξηγήσῃ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτόν. Ἡ μικρὰ οἰκίᾳ μὲ τὸ ἀσπρὸ φωτισμένον πανί, δὲν ἔχει παρασκήνια. Τούτο σημαίνει ὅτι δὲν ἔχει ἐξοισιμούς, νεῖρα, φιλοδοξίαι, προσαίσεις, κλάματα. Ὅλαι αἱ μικραὶ καὶ αἱ μεγάλα δυστυχία τοῦ ἡμιγῶν θεατροῦ εἶναι ἄγνωστοι. Καθαρῶς ἀνδρῶν θεάτρον, με τῶπος ἀνδρῶν, τὸν Καραγκιόζην, τὸν Μπαρμπάτζιο, τὸν Χαντζαδάκη, τὸν Κολητῆρον, ἀγνωστὸί τι εἶναι πρωταγωνίστρια. Αὐτὸ τὸ ἦθος τῆς Ἀποκαλύψεως διὰ τὰ περισσοῦσ τῶν ἄλλων θεάτρον, ἢ καλλιτέχναι, δὲν ἔχει θεόν εἰς τὸ θεάτρον τοῦ Καραγκιόζη. Ὑπάρχει ἕκτι μία γυναίκα, ἢ γυναῖκα τοῦ Καραγκιόζη. Ἀλλὰ εἶναι ὄχρα καὶ ἀκίνδυνος γυναικοῦλα, ἢ ὁποῖα δὲν ἀνασταίνει τὸν κόρον, ὅπως ἡ γυναίκα εἰς τὸ ἄλλο θεάτρον. Κάποτε ἐμφανίζεται καὶ ἡ κόρη τοῦ Βεζύρη, ἀλλὰ δὲν ἔχει καμμίαν σχεσιν με τὰς Descendantes τοῦ Πιερὸ Λοῦτ. Εἶναι τύπος δευτερεύον, ὀλίγον ἀόριστος, κάπως εἰδυλιακός, πρὸ πάντων διακοσμητικός. Ὁ Καραγκιόζης εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶναι κάπως ὀπισθοδρομικός, πάντως πολὺ ἐγωιστής. Ὅταν σῶσῃ τὴν κόρην τοῦ Βεζύρη ἀπὸ τὸ ναυάγιον, τὸν ἐρωτοῦν ἂν δέχεται νὰ τὴν πῶρῃ γυναῖκα.

— Τὴν πῶρῃ, ἀπαντᾷ.

— Καὶ τί θὰ τρῶσ; τὸν ἐρωτοῦν οἱ γνωρίζοντες ὅτι εἶναι ἀνάικανος νὰ τὴν θρῶσῃ.

— Τὴ θὰ τρῶσ; Σῶλο! . . . ἀπαντᾷ ὁ Καραγκιόζης.

Δὲν ἔχει λοιπὸν τὸ θεάτρον του τῆς δυστυχίας τοῦ ἄλλου θεατροῦ. Οἱ ἦθοσοι του δὲν ζητοῦν ποτὲ ἀξίησιν μισθοῦ, καὶ ἡ ἀποχώρησις ἀπὸ τὸν θίασον εἶναι πρᾶγμα ἀγνωστον. Ποτὲ δὲν ἀνεβλήθη παράστασις ἐξ αἰτίας ἀδαθεσίας ἦθοσοι, διότι οἱ ἦθοσοι κατεσκευασμένοι ἀπὸ καρτοῖν ἢ ξύλου, δὲν ἔχουν καμμίαν ἀπὸ τὰς ἰδιοτροπίαις τῆς ἀνθρωπίνης μας φύσεως, καὶ εἶναι ὄλοϊ σιδηρᾶς ὑγείας.

Μία ἄλλη μεγάλη πληγὴ τῶν ἀνθρωπίνων θιάσων δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ θεάτρον τοῦ Καραγκιόζη, ἢ παραστασιακῆ, ἢ μελέτῃ. Οἱ ἦθοσοι του οὐδέποτε ἐνεφανίσθησαν ἀμελετήτοι πρὸ τοῦ κοινού. Εἶναι ἐπομέμως περιττός καὶ ὁ ὑποβολεύς καὶ οὐδέποτε τὸ κοινὸν ἀναγκάζεται νὰ τοῦ ἐπιβάλῃ νὰ μιλῇ σιγώτερῳ. Καὶ τέλος οἱ ἦθοσοι τοῦ δὲν περνοῦν τῆς ὄρας των εἰς τὸ καπρνεῖον. Ὅταν ἡ παράστασις τελειώσῃ, ὁ διευθυντής τοῦ θιάσου, μαζεύει ὄλοισ τὸν θίασον, τὸν κλειδώνει μέσα εἰς ἕνα κλιθεῖον καὶ πῆρῃ τὸ κλειδί τὰ χρονία τοῦ Καραγκιόζη δὲν ἐσημειώσαν μίαν συμπλοκὴν μέσα εἰς τὸ κλιθεῖον μεταξὺ τῶν χαρτιῶν καλλιτεχνῶν. Δὲν εἶχα λοιπὸν δικαίον νὰ χαρακτηρίσῃ τὸ θεάτρον τοῦ Καραγκιόζη ὡς εὐτυχισμένον θεάτρον;

Καὶ τέλος τὸ ζήτημα τῆς μουσικῆς, τὸ ὅποσιον ἀπασχολεῖ τόσοσ ὅλα τὰ ἄλλα θεάτρα καὶ τὰ ξέντρα τῶν διασκεδάσεων καὶ αὐτὸ τὸ ἔχει λύσῃ ὁ μακρῖος Καραγκιόζης. Ὑπὸ τὴν ἑσπῖνν αὐτήν ὁ Καραγκιόζης δὲν καταγίνεται ν' ἀνακαλύψῃ τὰ νέα, τὰ δύσκολα, τὰ πολυπλόκα. Αὐτὸς μῆνει πιστός εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν σχολὴν καὶ εἰς ὀλίγον Ἀνατολίτικον ἁμάνει, ὁ ὅποσιος εὐτυχῶς γίνεται ἀραιότερος ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Ἡ μουσικὴ του ἀποτελεῖται ἀπὸ μίαν κλαπαδόραν, ἕνα κλαρίνον καὶ μίαν γυρνάν-κάσσα· τὸ Ἐδραμπαϊκὸν ρεπερτοῦοσ του ἔχει μείνῃ εἰς τὴν περίοδον τοῦ Ἰταλικοῦ μετ' ἄλ-κάντο. Ὅλοισ ἐπέρρασαν τὸ μῆσον τῆς ζῆσις τοῦ ἀνθρώπου, θὰ ἐνθουσιάζονται ἀπὸ τὴν νεότητά των ἕνα τραγοῦδι τὸ ὅποσιον ἐτραγοῦδισσαν εἰς τοὺς δρόμους τῆς συνοικίας Νεαπόλεως ὄλοισ φοιτητῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ τραγοῦδισται ποὺ ἔγιναν ἕπειτα διάσημοι, ὅπως ὁ Ἀποστόλοισ, ὁ Φαρμακιδῆς καὶ ἄλλοι. Τὸ τραγοῦδι ἐκεῖνο ἦτο μίᾳ πραγματικῶς ὄραία ἀρία τῆς Μπαρμπάτζιο τῆς Τέντα τοῦ Μπελλῖν. ἐπὶ τοῦ ὁποῖου εἶχε γράφῃ ἀλλήλοισ ὄραίους στίχοις ὁ Ἄνδρεῶς Νικολάρας. Ἐνθουσιάζονται ἀκόμη τοὺς πρώτους στίχοις με τοὺς ὁποῖους ἤρχιζε τὸ τραγοῦδι αὐτό :

*Κοιμᾶται ἡ πλοῖο τοῦ Μαγιοῦ
τ' ἀγείρῃ τὴν μορφήν
γλυκοκαλεῖ τ' ἀρδόνι, κομμμένο στὰ κλαδιά.*

Ἐνα βράδι, τρεῖς τέσσαρες ὀμήλικες ποῦ ἀνερχιζήθημεν εἰς ἐκεῖνο τὸ πλυνθῶν τοῦ Λυκαβητοῦ διὰ νὰ παρακολοθησῶμεν μίαν παράστασιν τοῦ Καραγκιόζη, ἀνετινάζθημεν με κάποιαν συγκίνησιν. Ἡ βραγχι κλαπαδόρα καὶ τὸ στρέγγιλο κλαρίνον ἔπαίξαν ἕνα τραγοῦδι, τὸ ὅποσιον δὲν μᾶς ἦτο ἀγνωστον. Μία κωμῖα, σεβαστὴ δέσποινα τῶν Ἀθηνῶν τώρα, με ἀσημῖνα μαλλιά, ἄρησε καὶ κολήσῃ ἕνα δάκρυ ἀπὸ τὰ μάτια τῆς. Ἦτον νέα καὶ ὀρεσρατῆ κόρη, ὅταν πίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς, εἶχε ἀκούσῃ πρῶτῃν φορᾶν τὸν Ἀποστόλοισ, τραγοῦδιστικῶν νυκτερινῶν δρόμων τῆς Νεαπόλεως, με τῆς τραγοῦδι με τὴν φωνήν ποῦ ἔπειτα συνεχίησῃ τὴν Εὐρώσῃν :

Κοιμᾶται ἡ πλοῖο τοῦ Μαγιοῦ.

Ἐπτα ἤδη ὅτι ὁ Καραγκιόζης δύναται νὰ ὑπερφηανεῖται διὰ τὴν καταγωγῆν του, ἀφοῦ πολὺ ὀλίγοι καλλιτέχναι, ἢ μᾶλλον πολὺ ὀλίγοι ἀριστοκράται ἠμποροῦν νὰ κοχυθηθοῦν, ὅτι κατάγονται ἀπὸ ἕνα βεζύρην, ἕνα μεγατοῦνα, καὶ ὅτι ἡ καταγωγή του ἀποδεικνύεται ἐπὶ δέκα καὶ πλέον αἰώνες. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συγγενείαν του ἠμπορεῖ νὰ ὑπερφηανεῖται ὁ οἰκῶδης καλλιτέχνης. Διότι δὲν συνδέεται διὰ συγγενείας μόνον με τὸν Γάλλον Πολυισσινέ, καὶ τὸν Ἰταλὸν Ποულτανέλλα, καὶ τοὺς Ἄγγλους Ὀλντίβι καὶ Πέντες.

δόξαν παλλικαριού, ἐπρότιμῃσε νὰ θυσιασθῇ καὶ νὰ γίνῃ δειλός, διὰ νὰ προκαλέσῃ τὸν γέλοισ. Καὶ εἶναι δειλός. Κάποτε συλλαμβάνεται ὁ θεῖος του, ὁ ἦθοικός Μπαρμπάτζιο, τύπος ὁρεινοῦ τῆς Ρουμέλης, συλλαμβάνεται λοιπὸν ἀπὸ δύο τρεῖς ἄλλοις καὶ δέρεται. Ὁ Καραγκιόζης ἐπαφρλεῖται τῆς εὐκαιρίας καὶ δίδει καὶ αὐτὸς ὀλίγες γροθιές εἰς τὸν προσφίλῃ του θεῖον. Μετὰ τὴν συμπλοκὴν ὁ Μπαρμπάτζιο διαμαρτύρεται.

— Μορεῖ παράρτημα τῆς χολέρας, καὶ σὺ μορεῖ μ' ἐχθρῖπτες ποῦ εἶσαι ἀνημείδι μου;

Καὶ ὁ Καραγκιόζης δίδει τὴν ἑξῆς ἀπαράμιλλον ἀπάντησιν :

— Ἀμ' τί; Νὰ δεῖω κινένα ξένο, νὰ βρῶ τὸν μετελῖα μου;

Θὰ ῤονοκινδυνεύσαι ἀκόμη τὴν γνῶμην ὅτι ἔχει κάποιαν συγγενείαν με τὸν Φάλσταφφ τοῦ Σαίξπηρ. Εἶναι καὶ αὐτὸς τρῶφιμος τῆς ταβέρνας, ὅπως ὁ ἑπέροχος ἦρως τοῦ μεγάλου Ἀγγλοῦ δραματιστοῦ, καίτις τῆ καλέτης, ὁσῶκις παρουσιάζεται ἡ εὐκαιρία. Ἀλλὰ, ὅπως ὁ Φάλσταφφ, καὶ ὁ Καραγκιόζης δὲν μᾶς κινεῖ τὴν ἀγαπάτησιν. Ὁ Ταῖν εἶπε διὰ τὸν Φάλσταφφ, ὅτι κατὰ βάθος εἶναι καλὸ παιδί, δὲν ὑπάρχει κακία εἰς τὰς πράξεις του, καὶ ἀπὸ κάθε ἀτιμίαν του ἐρχεται εἰς τὸν θεατῖν ἡ ἰδέα νὰ γελῆσῃ. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ με τὸν Καραγκιόζην, ὅσι μόνον με τοὺς θεατάς του, ἀλλ' ἀκόμη καὶ μ' ἐκείνοισ ποῦ πέφτουν θύματα τῆς κατεργαρίας του.

Ἐνθουσιάζονται μίαν σκηνήν, ἢ ὁποῖα εἰς τὸ θεάτρον του κάμνει ζωηρότατα κομικὴν ἐντύπωσιν. Εἰς μίαν στιγμὴν ποῦ ὁ Καραγκιόζης ἔπαίξεν ὅτι εἶχε καὶ ἐμεινε χρεώσῃς εἰς τὴν ταβέρναν, φωνάζει τὴν γυναῖκα του:

— Νὰ πᾶς στὸν θεῖόν μου, νὰ τοῦ πῆς, πῶς πέθανε καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ διακόσιες δραγμῆς γιὰ τὴν κηδεῖα μου, κηδεῖα, πρώτης τάξεως.

Ἡ γυναίκα ἔπειτα ἀπὸ μερικῆς δυσκολίας πειθεῖται καὶ φεύγει κλαιμένη, διὰ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν θεῖον τοῦ Καραγκιόζη, τὸν ἀρελὴ Μπαρμπάτζιο.

Ἀπὸ τὸ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΦΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Γεμάτο πατριωτική φωτιά ένα καλλιγράφι δολόφροσο, ο Γιάννης Καφετζόπουλος, έπασε εις τό κατώφλι τής θρυλικής Πόλης. 'Ο ένθουσιασμός του τόν έκαμε νά καταταχθῆ ως αεροπόρος του Ναυτικού και μία μέρα, πού, σάν γεράκι γυρεύοντας τήν λείαν του, πετούσε επάνω από τά Δαρδανέλλια, τόν βρήκε τό βόλι.

Όσοι τόν εγνωρίζαν έκλαψαν τά νειάτά του και τήν λεβαντιά του, μά ο πατέρας του, λιμεναρχής Βόλου, στέκει υπερήφανος.

Ίδέτε εις τό τηλεγράφημα πού τού έστειλε ο έκ των Διευθυντών τής «Εικονογραφημένης» έχον ούτω :

Ι. Καφετζόπουλον, Κεντρ. Λιμεναρχην Βόλον

Ζηλεύω τόν πατέρα. Αυτόθυσία Γιαννάκη έσται υπόδειγμα εις υιούς μου.
Δήμος Βρατσάνος, Πολιτευτής Φαρών

Πώς απήντησε :
Δ. Βρατσάνον Αθήνας

Δέχομαι μέ ελόφωχον εγνωμοσύνην τάς έκφράσεις σου επί ώραίφ θανάτφ αεροπόρου μου Γιάννου, διότι, προερχόμενοι από άξιον άπόγονον ήρωϊκού ναυμάχου, μου θεμελιώνουν τήν πατρικήν μου υπερηφάνειαν.

Ι. Καφετζόπουλος

ΝΙΚ. Θ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

Άπό τό μεγάλο, τό πολύκλωνο και αιώνιο δένδρο των Φαρών, τήν άρχαιαν και πολυσχιδή οικογένειαν των Βρατσάνων, μία κορυφή άπεκόπη. Άπέθανε ο Νικόλαος Θεμ. Βρατσάνος, πρωτότοκος υιός του άμνηστου άξιωματικού του Πολεμ. Ναυτικού, έκγονος του Νικολή Μπρατσάνου, του πυρπολητού και του Άντώνη του Μπρατσάνου, πού μέ τό αίμα του έγραψε τήν κοσμοϊστορικήν σελίδα τής δλοκαυτώσεως των Φαρών, άδελφός δε των ναυάρχων κ.κ. Ιωάννου και Άντωνίου Βρατσάνου, του έκ των ήμετέρων Διευθυντών κ. Δήμου Βρατσάνου, πολιτευτού Φαρών, του κ. Σ. Βρατσάνου και των κυριών Κούλας Δ. Καλημέρη και Έλ. Δ. Κωνσταντακοπούλου.

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Παρά τάς δυσχερείας τής ζωής και τόν κοσμικόν έκ του πολέμου κλυθωνισμόν ο πτερωτός υιός τής Άφροδίτης, άφελέστατα, εξακολουθεί, παραλλήλως εις τάς όθίδας των Gothas να έκτοξεύη τά ειρηνικά του βέλη. Τάς δύο τελευταίας έβδομάδας των Άπόκρεφ πλειστοι γάμοι, αλλά περισσότεροι παρά πέρυσιν.

Η «Εικονογραφημένη» εϋχεται πᾶσαν εϋτυχίαν εις τούς φίλους της και συνδρομητάς της, οι όποιοι θέτουν εις εφαρμογήν τό ρητόν του Εϋαγγελίου «αδξάνεσθε και πληθύνεσθε», ακριβώς εις τήν έπίκαιρον στιγμήν τής έλαττώσεως, ως έκ του πολέμου, του γηίνου πληθυσμού.

— Έτελέσθησαν οι γάμοι του κ. Βασ. Δημητρίου μετά τής δεσποινίδος Πόπης Μιχαλακοπούλου, αδελφής του Ίπουργού τής Γεωργίας. Τους νυμφικούς στεφάνους ηλόγησεν ο νέος Μητροπολίτης, άντήλλαξε δε αυτούς ο κ. Κωνστ. Σαλιάρης.

— Έτελέσθησαν οι γάμοι του κ. Ι. Τρικαλιώτη, αντισυνταγματάρχου του Μηχανικού, μετά τής Δος Μαρίας Κωνοφάου. Οι νεόνυμφοι ανεχώρησαν εις Θεσσαλονίκην.

— Εις τόν οίκον του κ. Φραγκοπούλου έτελέσθησαν οι γάμοι τής Δος Άννας Βερροιοπούλου, αδελφής τής κ. Φραγκοπούλου μετά του κ. Πάνου Άφεντούλη.

— Έτελέσθησαν οι γάμοι του όπλοιοάρχου κ. Διον. Π. Ραζηκώτσικα μετά τής κ. Αικατερ. Καραπαναγιώτου.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ό κ. Δημ. Άχ. Μακρόπουλος, δικηγόρος και ή Δις Κάτε Δ. Κωλέττη, ήρραβωνίσθησαν.

— Μετ' ιδιαιτέρας χαράς ή «Εικονογραφημένη» άγγέλλει τούς άρραβώνας του κ. Άθανασίου Σταμ. Κρίνου μετά τής Δος Όλγας Νεγρεπόντε, τελεσθέντας έν Σύρω.

— Έτελέσθησαν έν Πειραιεί οι άρραβώνες τής Δος Σοφίας Κ. Μακροπούλου μετά του ιατρού κ. Κίμωνος Κασσάπογλου. Η «Εικονογραφημένη» ραίνει με έλόθερμες εϋχές τό καινούργιο ζευγάρι.

ΔΙΑ ΤΡΙΤΗΝ ΦΟΡΑΝ

Και μάλιστα όχι τελευταίαν. Παρακαλείται ο γνωστός λυκειάρχης τής λεωφόρου Άλεξάνδρας κ. Ήλ. Κωνσταντινίδης, να παράση από τό Λογιστήριον τής «Εικονογραφημένης». Έπαναλαμβάνομεν ότι ή πρόσκλησις γίνεται δια τρίτην και όχι τελευταίαν φοράν.

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Εις τήν κομψήν αίθουσαν του τό Ίδριον έκάλασε τούς φίλους τής Τέχνης εις μίαν άληθινήν μυσταγωγίαν τήν 8 Φεβρουαρίου, ής μετέσχεν ή Δις Μαρία Ν. Παπαγιαννοπούλου, ή άριστοτέχνης διπλωματούχος του κλειδοκυμβάλιστρια και εϋγενώς συμπράττοντες ο δαιμόνιος βιολονίστας του κ. Tonny Schultze, και ο τελειοφοιτός του κ. Άντ. Σκόκος. Τό πρόγραμμα, περιλαμβάνον τήν Σονάτα 24 εις φα μείζον, άλέγκρο, άντάτζο, μόλτο έσπρεσσίθο, σκέρτσο και ροντό του Μπατόβαν, νοκτύρν 48 εις ντό έλασσον και Μπαλάντ 23 εις σολ έλασσον του Σοπέν, Άραμπέσκο του Κλώντ Ντεβουσσύ, Σκέρτσο του Jafassohn, Καπρίτσιο του Άλέσ. Λόγκο, Μπερσέζ του Φωρέ, Καντσονέτα του Ντ' Άμπρόσιο, Σερενάτ του Τσαϊκόφσκη και Πολωνιάζ εις μη μείζον του φόν Δίστα, εξετελεσθη μέ άριστοτεχνικότητα, όπως άλλωστε, άνέμενε κανείς από τούς κορυφαίους καλλιτέχνας μας.

ΣΟΦΙΑ Ν. ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Πλήρης ήμερών εις ήλικίαν 75 ετών απέβιασε και έκηδεύθη έν μεγίστη συρροή του έμπορικού κόσμου ή σεβαστή δεσποίνα Σοφία Ν. Μουτσοπούλου, μήτηρ των κ.κ. Ιωάννου, Δημητρίου και Φώτη Μουτσοπούλου, των γνωστών μεγαλεμπόρων τής πόλεώς μας. Η «Εικονογραφημένη» συλλυπείται τούς άγαπητούς φίλους της επί τή σκληρή άπωλεία.

Η ΝΕΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Άποτελεί πραγματικήν καλλιτεχνικήν πρόδοον ή Ίδρυσις τής Νέας Δραματικής Σχολής υπό του τόσο ευφήμως γνωστού καλλιτεχνικού ζεύγους Καλογερίκου, συμπραττόντων των ειδικωτέρων έκ των λογίων μας δια διαλέξεων αισθητικών. Η Νέα Δραματική Σχολή, τής όποιας είδομεν τό πρόγραμμα, έχει οργανωθη κατά τό υπόδειγμα των καλλιτέρων έκ των λειτουργουσών εις τά Εϋρωπαϊκά Ίδρια. Έκείνο όμως πού εγκαινιάζει

άληθώς νέαν περίοδον δια τούς μέλλοντας μύστας τής Έλληνικής Σκηνης εινε έκτός του νεωτάτου συστήματος τής διδασκαλίας, ή θεωρητική και πρακτική άσκησης εις τήν μιμητικήν, επί τή βάσει συγγραμμάτων Γερμανικών, Γαλλικών, Ιταλικών, μέ τάς σχετικές εικόνας, μάθημα ούδέποτε διδασθέν εις τήν Ελλάδα. Η Νέα Δραματική Σχολή διαιρείται εις δύο τμήματα αναλόγως του προορισμού των μαθητριών και μαθητών, τό Έρασιτεχνικόν και τό Έπαγγελματικόν.

Αι μαθήτριά και οι μαθηταί δύνανται νάποτελόν κατά βούλησιν ομάδας μέ ιδιαιτέραν όραν διδασκαλίας.

Η Διεύθυνσις τής Σχολής αναλαμβάνει τήν άκρόγυμνασι τραγωδιών, δραμάτων, κωμωδιών, μονολόγων, ποιημάτων δια παραστάσεις έρασιτεχνικάς, φιλανθρωπικάς, σωματείων κλπ. και μέ ιδιαιτέρας συμπωνίας, τήν προγύμνασι έρασιτεχνών, επιθυμούντων νά διδάσκωνται κατ' οίκον.

Επίσης αναλαμβάνει τήν διδασκαλίαν έργων εις τήν Γαλλικήν γλώσσαν. Η Νέα Δραματική Σχολή, έχουσα εις τήν διάθεσιν της πλήρες δραματολόγιον έργων Έλληνικών και ξένων έν μεταφράσει και έν πρωτότυπφ, υπόσχεται τόν επιστημονικόν καταρτισμόν των μαθητριών και μαθητών έρασιτεχνών ή επαγγελματιών, οι όποιοι ούτω άπόδως θα δύνανται ν' αντικρύξουν, όχι μόνον τά φώτα τής σκηνης, αλλά και τήν πλέον δύστροπον και άπαιτητικήν κριτικήν. Πληροφορία και έγγραφαί δόδες Σοφοκλέους 7, Στοά Πάππου. Γραφεία Άργου του Τύπου τής Ανατολής Θ. Καλογερίκου.

ΑΙ ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΜΑΣ. — Κους Κους Άντανάτον Hotel Beausite, Cannes. Τό έτήσιον δικαίωμα έγγραφής εις τήν «Εικονογραφημένην» είναι δια τό έξωτερικόν φρ. 22. Ό τόμος του 1917 κοστίζει δρχ. 22. Σας ένεγοράψαμεν δι' έν έτος, άπαντήσατε άν δέχεσθε. — Άθανάσιον Γ. Κρίνον, Γεώργιον Γρέγον, Γεώργιον Ψιακήν, Σϋρον. Ένεγοράψαμεν ήμάς. Εϋχαριστούμεν. — Άθανάσιον Στ. Κρίνον. Ίσότημον δικαιωμάτων μας έλήφθη. Θερωώς εϋχαριστούμεν. — Καν Β. Σωσίδου, Βέρροια. Αναμένομεν φωτογραφίας καταραακτών. — To the Star Ricksha Co, Hankow, China, Μαυροκέφαλον. Έξάδελφός σας άνέγραψε ήμάς. Εϋχαριστούμεν. — Δα Μαρ. Καζάζη. Έπιστολή έλήφθη. Έν τάξει. — Γ. Πέντζον Θεσσαλονίκη. Άπό τόν κ. Ε. Άργυρίου, όδός Μενάνδρου 52, εισεπράχθησαν 141.60. Θερωώς εϋχαριστίας. — Ι. Σ. Φραγκουλίδη, Βατούμ. Μέσον των καταστημάτων Λουγγε των Παρισίων έλάβομεν φρ. 22. Σας εϋχαριστούμεν διότι υπό τοιαύτας περιστάσεις άνομάλους ένθυμισθη τήν «Εικονογραφημένην». Τοιαύται ένδείξεις άγάπης μας κολακεύουν. — Μ. Νικασιόν, Βόλον. Έγγραφαί νέων συνδρομητών έλήφθησαν. Εϋχαριστούμεν. — Θεόδ. Μελάν. Έπιστολή σας έλήφθη. Δυπούμεθα άλλα... άνάγκα και Θεοί πείθονται... Θα διακόψωμεν. — Γ. Φακίσην, Κέρκυραν. Άποδείξεις Άρσακείου, ως και άντίγραφον έπιστολής έφέρου Βιβλιοθήκης έλήφθη. Αναμένομεν ύλην. Εϋχαριστούμεν.

Η. Κωστάκος, Θ. Κόρκμος, Η. Φαγκρέτος, Η. Καρούζος, Α. Μπαρμπατσής, Ι. Μπακλής. Οι καταδικασθέντες εις θάνατον Δαυλιώται κατά τήν στιγμήν του τυφεκισμού των έξωθι του μύλου Καθαρά εις Δαυλίαν. Ό γέρονθ Θ. Κόρκμος εινε ο φονεύσας δια έφολόγηξ τόν χωροφύλακα Σακουνηζήκη.